

V1/75

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA ROK 1975

jún

- aby veriaci v tajomstve srdca Kristovho hlbšie chápali podstatu a prax kresťanskej lásky, ktorá robí ľudí skutočne slobodnými
- aby afričania a zvlášť africkí študenti hľadali a tiež aj naši patričnú znalosť Písma svätého

18. marca 1975

"Aby ste sa nezarmucovali, ako tí,
čo nemajú nijakej nádeje"
/1.Sol.4,13/

Drahí bratia a sestry !

Za Vás, ktorí máte so mnou starosť o Cirkev v Kanange, "ustavične vzdávam svojmu Bohu vďaka za dary Jeho lásky, ktoré vám dal v Kristu Ježišovi. V ňom ste boli totiž naplnení všetkým bohatstvom poznávanía a vyznávanía Krista, lebo jeho svedectvo sa pevne zakorenilo vo Vás. Tak láska Božia vás obdarila všetkými duchovnými darmi v očakávaní zjavenia sa nášho Pána Ježiša Krista. On vás až do konca bude posilňovať, aby ste boli bez úhony v Jeho deň, keď verný je Boh, ktorý vás povolal do spoločnosti s Jeho Synom, Ježišom Kristom, naším Pánom." /1.Kor.1,4-9/.

Bratia moji, s tou veľkou nádejou vám posielam tieto pastoračné smernice v tom ťažkom položení, v ktorom sa teraz nachádza naša Cirkev. Táto situácia bola pohnútkou na stretnutie s viacerými spolupracovníkmi 20.dec. m.r. a tam sme vyzvali všetkých k novému celkovému pastoračnému úsiliu v našej diecéze ako odpovedi z hĺbky na provokáciu, akou je pre nás súhrn opatrení proti činnosti Cirkvi, ktoré urobila vláda. Vzdávame Bohu vďaka za ohromné úsilie, ktoré sa od toho času vyvinulo. Celkom spontánne sa stretol veľký počet spolupracovníkov na desiatkach schôdz, kde sa hľadali nové spôsoby apoštolátu.

Tmito pastoračnými smernicami chceme v celej arcidiecéze posilniť, povzbudiť a dať odvahy hľadať nové cesty ako šíriť evanjelium.

Tieto smernice sú pracovnou pomôckou: chcú byť nápomocné pri prehĺbení pohľadu na pastoraáciu v daných okolnostiach a poskytnúť námety na bezprostrednú činnosť. Nie sú hotovým programom či direktívou, ktorú treba už len plniť. Ide skôr o celkovú perspektívu a všeobecný ohľad, ktorý nechce nič inšie, len vás povzbudiť, aby ste začali alebo zosilnili hľadanie spôsobov práce s kresťanmi, medzi ktorými pracujete. Tento dokument je preto určený na to, aby ste o nom uvažovali, diskutovali, konkretizovali a čo najväčším možným počtom kresťanských skupín.

Sú písané v ovzduší modlitby a nemožno ich čítať a užitočne používať ináč, len v ovzduší modlitby a viery. Prijmite tieto riadky so srdcom, ktoré naplnia starosť o Kristovu vec a vec nášho ľudu. Prijmite ich aj ako modlitbu, ktorou sa chce váš biskup obracať k Pánovi spolu s vami. Nech sa stane jeho vôľa tak na zemi, ako i na nebi.

I. TERAJŠIA SITUÁCIA, čiže MILOŠŤ, KTORÁ OKLEC NÁS PRECHÁDZA

Voči terajším udalostiam, tak ako prebiehajú, možno zaujať rozličný postoj. Možno ich nezaujato pozorovať: urobiť z toho vec na debaty, ako vec, ktorá prebieha mimo nás. Možno klesať na mysl: čakať, že program vlády sa splní až do konca. Možno sa skryť za salónnu bojovnosť alebo čakať riešenie od iných: tí druhí /napr.biskupi/ musia

urobiť to či ono. Napr. množstvo protestov a slovných nárekov. Všetky tieto spontánne reakcie musíme korigovať porovnaním s našou vierou v Ježiša Krista.

Treba sa usilovať vidieť veci jasne...

Predovšetkým sa usilujeme ujasniť si situáciu a vidieť, čo sa deje. Chceli by sme povedať so sv. Pavlom: "To je hodina, kedy sa máme prebudiť zo sna..." /Rim.13, 11/.

Už niekoľko rokov je naša Cirkev obmedzovaná a bráni sa jej vo vykonávaní viacerých úloh. Poznáme celý rad podujatí, spočiatku realizovaných zastreťo ale čím ďalej, tým viac otvorene. Rozhodná fáza, do ktorej sme vstúpili, dotýka sa už samých základov kresťanskej viery: naša viera je vraj odcudzujúcim vyznaním a Ježiš Kristus cudzincom, ktorý musí ustúpiť novému Mesiášovi.

Vidieť situáciu reálne znamená predovšetkým poznať, čo je v jadre týchto podujatí. Je reálne nebezpečenie, že sa necháme zvieť jedným či druhým konkrétnym podujatím a sústredíme svoje myšlienky i reakcie na ojedinelé, izolované body. Ale všetky tieto podujatia sú časťou presnej určenej plánu a ten plán zostáva život v veľmi presnej ideológii a pedagogii. Ide o to, odtiahnuť všetkých Zairčanov od vplyvov akejkoľvek pravdy, ktorá by nebola mobotuizmom. Namiesto toho, aby sme sa strácali v izolovaných problémoch, usilujeme sa poznať v základe, o čo tu ide.

Výzva na nás...

Nemôžeme sa uspokojiť len s tým, že budeme analyzovať politickú situáciu a konštatovať celkom proste, že "sme v kaši". Veríme, že náš Boh je pri nás v udalostiach nášho života a že Kristus je s nami stále /Mt 28, 20/. Ale táto prítomnosť Krista sa prejaví len tomu, kto sa pozerá na udalosti s týmto postojom viery.

A tak veríme, že ťažká situácia, v ktorej žije od určitého času Cirkev v Zaire, je pre nás predovšetkým otázkou položenou našej kresťanskej a cirkevnej praxe. Teraz potrebujeme uši "na počúvanie, čo Duch hovorí cirkvám" /Zjav. 2, 11/. Lebo pre tých, čo milujú Boha, "všetko je milosť". "Bedlite, pevne dúfajte v milosť, ktorú priniesie zjavenie Ježiša Krista... ako je svätý Ten, ktorý nás povolal, buďte aj vy svätí v celom živote, ako je napísané: "Buďte svätí, lebo aj ja, Pán, som svätý" /1.Pt. 1, 13-16/.

II. VÝZVA K OBRÁTENIU

Keď izraelský ľud bol v ťažkom položení, keď stratil svoju slobodu a jeho chrám bol zničený, bolo to vždy príležitosťou, aby si dal otázku: čo sme urobili z nášho náboženstva? Proroci boli ľuďmi viery, ktorí mali odvahu vyzývať svoj ľud k obráteniu. Izrael dokonca potreboval všelijaké katastrofy, aby pomaly poznal, kto je jeho Boh a čo žiada od svojho ľudu.

Nie sme tak trochu podobní tomu ľudu Izraela? Terajšia situácia nás môže priviesť k pravdám, na ktoré sme pozabudli, keď sa nám dobre viešlo. Teraz znova znie naliehavá prosba Ježišova: "... robte pokánie, lebo sa priblížilo Kráľovstvo nebeské!" /Mt 4, 17/.

Toto obrátenie je prvoradou nutnosťou, aby kresťanstvo pokračovalo v našej zemi. Možno zničiť kresťanstvo? Možno zničiť naše kostoly, ale jestvuje kult, ktorý nemožno zničiť, ten "v Duchu a v pravde", kult konkrétneho praktického života podľa evanjelia. Ano, "pride hodina, ba už je tu, keď praví ctitelia budú sa klanáť Otcovi v duchu a v pravde, a to sú ctitelia, akých chce mať Otec" /Jn 4,23/. Pýtajme

sa svedomia s celou zodpovednosťou, či tvrdé slová Izaiášove a Ježišove naplatria často i nám: "tento ľud ctí ma ústami, ale jeho srdce je ďaleko odo mňa" /Mt 13,8/.

Keď nám prekazili mnohé verejné prostriedky, zostáva nám stále najsilnejší a vlastne jediný prostriedok: svedectvo správneho, priameho, špecificky kresťanského života. "Lebo ak budete milovať tých, čo vás milujú, akú zásluhu máte? Či to nerobia i hriešnici? A keď pozdravujete svojich bratov, čo zvláštneho robíte? Nerobia to i pohani? Vy ale buďte dokonalí, ako dokonalý je váš Otec nebeský" /Mt 5, 46-48/. Náš skutočný praktický život tak osobný ako kolektívny je pravým protestom proti pliaga v našej krajine.

Uvedomme si: sú vážnejšie veci, než zákaz bohoslužieb v našich kostcoch: "milosrdenstvo chcem a nie obetu" /Mt 9,13; 12, 7/. Nezabudnime, že Ježiš nám nikdy nepovedal, že nás pozná ako kresťanov v našich školách, alebo v našich spolkoch, ani podľa našich krížikov, ani podľa našich stavieb, ale "po tom poznajú, že ste moji učeníci, že sa budete jeden druhého milovať" /Jn 13,35/.

Keď máte reagovať na terajšiu situáciu ako praví kresťania, musí sa stať toto: opatrenia, ktoré nás zasahujú zvonku, z nátlaku, majú sa stať mocnou vzpruhou na dobrovoľné radikalizovanie nášho evanjeliového angažovania. Zaiste vieme, že stále sa musíme obracať /robiť pokánie/ a že Cirkev sa musí bez prestania reformovať, ale naša pohodlnosť a slabosť nám na to dajú často zabúdať, keď všetko ide dobre. Ale keď pride niečo ťažké, otvorila sa nám oči. Pretože terajšia situácia nás šokuje a stavia nás tak radikálne pred otázku potrebu rozhodnutia, je pre nás skutočnou milosťou. Priznajme si to všetci. Potrebovali sme čosi také, aby sme sa rezolútnejšie dostali do pohybu smerom k ideálu, ktorý nám postavil Ježiš.

Keď človek stojí zoči-voči smrti, mnohé veci, ktorým kedysi pripisoval veľkú dôležitosť, nemajú preňho už cenu, a iné, ktoré kedysi nebral vážne, sa mu ukazujú, ako jedine potrebné. Tak i teraz, keď je naše kresťanstvo ohrozené, lepšie vidíme, ako sme zanedbávali veci podstatné a ako sme sa strácali vo vonkajších veciach. Lepšie poznáme prázdne vnútro, pred ktorým stojíme, keď padá vonkajší rámec. Naša Cirkev sa tak trochu podobá tomu bohatému človeku, o ktorom nám hovorí Ježiš. Nazhromaždil si bohatstvo do zásoby na mnoho rokov a Boh mu vraví: "Blížon, tej noci požiadajú tvoju jušu, a to, čo si nahonobil, čiže bude? Tak sa stane každému, kto zhána pre seba samého, namiesto aby sa obohacoval v očiach Božích" /Lk 12, 16-21/.

Budme pokorne vďační nášmu Bohu, ktorý nás terajšími okolnosťami stavia do nutnosti vrátiť sa k podstatnému. Lebo nezabúdajme: Najväčšie nebezpečenstvo pre Cirkev neprichádza zvonku, ale zvnútra: "Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale duši nemôžu ublížiť" /Mt 10, 28/.

Využime teda milosť, ktorá prechádza okolo. "Hľadajte Boha, kým sa dá nájsť, vyzývajte Ho, kým je blízko" /In 55,6/. Znova sa nájdeme s očistenou vierou a Cirkvou, jasnejším to znamením spásy pre všetkých. Len v ovzduší osobného i spoločného obrátenia môžeme nájsť nové cesty, ako byť Cirkvou a reorganizovať našu pastoračnú činnosť.

III. FORMOVAŤ CIRKEV BOŽIU HNEĎ TERAZ

Cirkev je zhromaždenie všetkých tých, ktorých zachytilo učenie a osoba Ježiša Krista, aby ho nasledovali a tak pokračovali v jeho prítomnosti medzi ľuďmi. Spôsob, ako sa toto zhromaždenie uskutočňuje, organizuje, ustalačuje v ustanovizniach, je rozličný podľa miesta a historických okolností. Ale podstatné je, že je to zhromaždenie /nech je

akokoľvek maličkú, nech je také, či onaké/ ľudí, ktorí sa priznávajú ku Kristovi svojím spôsobom života. "Keď sa dvaja, či traja zhromaždia v mojom mene, ja som medzi nimi"/Mt 18,20/: to je podstatné v Cirkvi, všetko ostatné je dodatočná štruktúra /to neznamená, že je bezvýznamná/.

Musíme pochopiť, že modely zhromažďovania kresťanov, a teda spoločoby, ako žije Cirkev, sú dokonale rozdielne podľa toho, či sa uskutočňuje v prostredí nepriateľskom, alebo v prostredí priateľskom s verejnou mocou. Tak isto obraz Cirkvi je iný, keď je záležitosťou roztrúsenej menšiny, alebo vecou veľkých mäs /tam je Cirkev dôležitou sociologickou skutočnosťou/. Pochopme toto: vo veľmi krátkom čase sme sa dostali do úplne inej sociologickej súvislosti, v ktorej musí Cirkev žiť. Boli sme /sociologicky povedané/ veľkou inštitúciou v krajine a ešte sme a odrazu sme boli odsunutí na okraj.

Táto situácia má svoje vlastné pastoračné metódy. Situácia sa radikálne zmenila, práve tak radikálne sa musí prispôbiť i pastoračná činnosť. Veci, ktoré včera boli kľúčovým prejavom cirkevného života, dnes už nie sú možné. Iné, ktoré boli len akoby na okraji veľkej Cirkvi, stávajú sa teraz jej životom a prostriedkom vytrvania. Nemyslíme si teda, že Cirkev môže žiť len ako veľká inštitúcia, tak, ako sme ju doteraz poznali v našej krajine. Prvé dve a pol storočia jestvovala Cirkev ako rozptýlené zhromaždenie s minimom ustanovizní a žila práve tak ako dnes v mnohých krajinách.

Tažkosťou je, že nie sme navyknutí na tie spôsoby, bez vonkajších foriem spontánnejšie byť Cirkvou. Žiada sa od nás zmena pohľadu: nová situácia, nové pastoračné metódy. Isteže, pre jednu časť ide o úpravu, ktorej sa už plnia, ale treba ich prehliť, zvošeobecniť a urýchliť. No pre inú veľkú časť ide o skutočne nový prístup, ktorý bude dať u pastierov serióznu zmenu v náhľadoch. Vo všetkých prípadoch pôjde o znovuoživenie toho podstatného, kde sa nachádzajú základy Cirkvi, tak ako Ježiš načrtnol jej pohyb. Nejde len o prispôbenie sa, lebo okolnosti si to vynucujú, ale predovšetkým o návrat k podiatočnej dynamike kresťanského hnutia vo verejnosti jeho Zkladateľovi.

Heslo je: znova nájsť pramene každej formy Cirkvi, totiž tej, kde sa dvaja či traja stretnú, aby sa lepšie poznali, lepšie nasledovali Krista a spojili sa s ním v modlitbe. Všetka pastoračná aktivita sa musí sústrediť dolu. Aby sme objasnili naše úvahy, chceme vám dať niekoľko charakteristických bodov, kde bude treba výhľadovo zamerať zmeru.

a/ Cirkev je ľud. Z organizácie, ktorú takmer výlučne vedú kňazi, treba dôrazne urobiť hnutie zdola, ľudové hnutie. Naša Cirkev je ešte vždy príliš záležitosťou kňazov a rehoľníkov, ktorí kážu, ktorí berú na seba iniciatívu a zodpovednosť. Kresťania sú potom obyčajne tí, čo počúvajú a robia podľa príkazov. Prívetka cirkevnej aktivity sa viaže na kňazov. Staví nás to do veľmi zraniteľného postavenia. Často sa kresťania nevedia stotožniť so svojou Cirkvou a kňazi a rehoľníci nie sú dost' včlenení do základného ľudu /štyl' života, odstup od masy veriacich, úloha odborníkov v náboženstve, atď./.

b/ Od Cirkvi - organizácie Cirkvi k hnutiu. Život takej farnosti sa často rozvíja podľa pevného rytmu celej série zavedených aktivít /bohoslužby, organizované vyučovanie, administratívna a finančná činnosť, jost' úradný kontakt s ľuďom atď./ Aj okruhy zodpovednosti sú prívetmi rozdelené a vymedzené. Teraz treba predovšetkým nájsť spontánne hnutie, často málo organizované, treba oceniť príležitostné pôjatiata, to nepredvídané. Našou starosťou teraz nemá byť organizovať a vytvárať štruktúry, ani zháňať sa po nových iniciatívach medzi našimi kádrmi. Naším postojom musí byť: len nech sa dobro koná, nech sa šíri evanjelium, nezáleží na tom, kto a ako to robí! Trochu odúradničiť našu pastoráciu a zobúdzat životy a charizmy, ktoré ešte driemu.

V tomto hnutí povstanú nové zodpovednosti, nové služby, zbierajme ich s vierou. Preto treba znova objaviť Cirkvev na najnižšej priečke spoločenstva Jolu, alebo jednoducho: Jvaja či traja v Jeho mene.

d/ Od Cirkvi, kde sa príslušnosť vyjadruje predovšetkým vplávaním do dost bezmennej skupiny, ktorá sa zhromažďuje pri nedeľných bohoslužbách a pri sviatostiach, treba dôjsť k príslušnosti, založenej na opravdivom osobnom presvedčení, viac vnútornom a tvorivom. Statistiku o počte kresťanov nie sú skutočným obrazom Cirkvi. Treba dôjsť ku kresťanstvu viac kvalitatívnemu ako kvantitatívnemu, kde viera sa stala presvedčením, ktoré zostáva živé aj bez zástupu, kde treba, aby človek cítil sám zodpovednosť za to, že je kresťanom. Od Cirkvi, s viac-menej pasívnymi členmi treba dôjsť k Cirkvi priekopníckej. Čo sa stane, keď sa stratí svoju chuť? Prítomnosť Cirkvi v spoločnosti musí byť menej prítomnosťou inštitúcií, viac to má byť revolučná prítomnosť, ktorá sa prežíva v aktívnom svedectve každého kresťana, tam kde žije.

Je konečne ťažko opísať presne tento nový spôsob byť Cirkvou; ide o ozdušie, o štýl. V niektorých krajoch našej kanangskej diecézy sa už urobili pekné pokroky v tomto smere, v iných treba túto revolúciu ešte uskutočniť. Konkrétnym kritériom našej pastoračnej činnosti musí byť /s využitím času a síl/ absolútna prednosť všetkému čo nám zaručuje alebo môže zaručiť pokračovanie kresťanského hnutia. Prítom sa vylúči alebo na minimum obmedzí činnosť jestvujúcich inštitúcií.

Teraz treba povzbudiť kresťanov, aby sa spájali s inými, ktorí tiež chcú nasledovať Ježiša. A to vo všetkých možných a predstaviteľných spôsoboch. Treba, aby sa teraz čo najviac kresťanov mohlo držať pohromade vo vŕšeliakých malých skupinkách. Len tak prejde našou diecézou veľký pohyb znvútornenia života podľa Evanjelia kresťanov, ktorí sú členmi ustanovených spolkov /farské rady, Mariánske légie, Jamsa a pod./, možno vyzvať, aby zrušili okolo seba iných kresťanov z tej istej rodiny, tých, čo bývajú blízko, tých, čo vek alebo rovnake záujmy spontánne spájajú. Treba naučiť všetkých našich kresťanov, aby všetky tieto rámcové spôsoby a všetky tieto príležitosti, ktorými môže prechádzať ich viera, vyhľadávali a dobre ich využili.

O terajšej situácii kresťanstva sa hovorí všade. Ide o to, zmobilizovať tento záujem tak, aby sa ním formovali aktívne kresťanské skupiny. Prvým krokom pri formovaní týchto skupín je uvedenie si tejto situácie a hľadanie tvorivej odpovede. Čo budeme robiť? Všetci kresťania sa majú vždy znova a znova usilovať spoločne sa pozerat' na udalosti očami viery. Všetky kresťanské skupiny nech pri každej príležitosti znova preberajú všetko, čo je obsahom tohoto dokumentu. Tak sa môže zrodiť nové povedomie a nová činnosť. Treba sa preto postarať o rozsiahlu vzájomnú výmenu skúseností a poznatkov. Medzi základné črty našej africkej kultúry patrí, že si ľudia veľmi intenzívne vymieňajú problémy, ktoré sa týkajú života spoločnosti. I výmenu poznatkov vo veciach viery možno do toho veľmi dobre zasadiť.

V terajšej situácii nás môže najlepšie inšpirovať model Cirkvi z prvých storočí, kde Cirkvev bola predovšetkým zhromaždením mnohých malých miestnych komunít. Viera v Ježiša Krista sa takto predrela všade a i za veľmi ťažkých okolností vznikalo celé hnutie, masa malých spoločenstiev všetkých tých, čo prijímali Ukrižovaného a Vzkrieseného za absolútneho sprievodcu ich života. Pevne veríme, že Duch Svätý to isté vytvorí i medzi nami.

Najlepším usmernovateľom pastoračie pre našu terajšiu situáciu sú Skutky apoštolské a Listy apoštolské. Nájdeme tam nanejvýš aktuálnu inšpiráciu a ducha, v akom pracovali naši predchodcovia v okolnostiach, ktoré sa v nejednom boje podobajú našim. V Skutkoch apoštolských nájdeme pekné zhodnotenie prvých spoločenstiev: "Všetci mali

Jedno srdce a jednu dušu. Nikto nepovažoval za svoje to, čo mal, ale všetko mali spoločné; Apoštola s veľkou silou vydávali svedectvo o vzkriesení Ježišom...! Vytrvalo zotrvali na vyučovaní apoštola - lov, verní bratskému spoločenstvu, lámaniu chleba a modlitbe" /Sk.ap. 4,42-46; 4,32-35; 5,12-14/

7 ďalšom podávame rad smerníc pre tento život Cirkvi "dolu" v troch kľúčových bodoch, totiž:

- lepšie poznať Ježiša Krista
- nasledovať Ježiša v terajších podmienkach našej krajiny
- modlitba uprostred života

A. Lepšie poznať Ježiša Krista

Naša viera má svoj základ v osobe, učení a význame Ježiša Nazaretského, Pána všetkých vecí. Je teda nanajväč dôležité, aby ten Ježiš, ukrižovaný a vzkriesený bol pre každého kresťana niekým, kto sa mu "prihovára", kto ho "zachytí". Toto chce dosiahnuť úsilie o obnovenú katechézu tak pre dospelých, ako i pre školy.

Na tu sme sa dostali do podstatne novej situácie; niektoré formy katechizovania boli brutálne potlačené, ako vyučovania náboženstva, na iné asi nebuje treba dlho čakať. Stojíme pred prvoradou nutnosťou zabezpečiť pokračovanie odovzdávania evanjelia. Aby sa to zabezpečilo, treba, aby katechizovanie už nebolo výlučnou prácou "špecialistov" /kňazov, katechistov, pastoračných pracovníkov/, ale aby sa stalo prácou každého, tak mladých ako i dospelých. Práve tak sa katechizovanie nemôže obmedziť na úradnú, organizovanú katechizáciu /vyučovanie náboženstva, príprava na krst, alebo na birmovanie, kázen počas liturgie, atl./, ale musí sa diať v čase "vhodnom či nevhodnom" /2 Tim. 4,2/ a nielen v kostole alebo v škole, ale všade, kde sa môžu zísť dvaja či traja na rozhovor: pred chalupou /ako Ježiš so Zachejom/, na ceste /príhoda učeníkov z Emaus sa opakuje/, pri studni /ako Samaritánka/...

Musí sa zrodiť nové katechetické hnutie. Naším heslom bude: každý kresťan /podľa svojho veku, podľa svojej vyjadrovacej schopnosti/ musí byť schopný vysloviť svoju vieru v Ježiša Krista a musí byť ochotný "vydať počet z nádeje, ktorá žije v nom" /1 Pt 3, 15/.

Nemyslíme si, že je to nemožné. Samozrejme za jedného predpokladu: aby táto katechéza bola konkrétna a aby sa vpísala každému človeku do duše. Ten, koho zachytilo, strhlo rozprávanie, čo sa stalo s Ježišom, každý, koho toto stretnutie zmenilo, už nebuje môcť mlčať a nájsť slová, ktorým každý porozumie vo svojej vlastnej reči. Zostúpenie Ducha Svätého, o ktorom rozprávajú Skutky apoštolské na Turíce a potom ešte viackrát, to je práve ono. Každý chlapec či dievča, mladý či starý môže povedať svojim bratom, /svedčiť/ čo urobil Boh pre nich v Ježišovi, Mesiášovi /Zrov.Sk.ap.2, 15-21/.

Musí sa rozvinúť celé nové hnutie. Kresťania sú ešte veľmi navyknutí skôr na počúvanie, na prijímanie toho, čo sa im povedalo, ako na to, aby vyslovili svoju vieru. Predsa však v nespočetných komentároch na terajšiu situáciu sa už ukazuje počiatok toho vyjadrovania. No, mnohí kresťania sa cítia skoro v koncoch. Chýba im konkrétny obsah viery. Mimoriadna schopnosť nášho ľudu slovné sa vyjadrovať ako by sa nevedela vždy dostať k jadrú, keď ide o to, rozprávať o Ježišovi Kristovi a o svojom živote v Nóm. Musíme teda hľadať predovšetkým zrodene tejto katechézy v každodennom živote.

Ako dostať toto hnutie do pohybu? Pri každej možnej a predstaviteľnej príležitosti, individuálne či v malých skupinkách, vyzvime kresťanov, aby "vyjadřili" svoju vieru.

Musí sa to diať viacerými spôsobmi, odpoveďou na otázky: Ste kresťan, čo to znamená pre vás? Kto je pre vás Ježiš Kristus? Ako podáte svoju vieru svojim kamarátom v triede, alebo deťom, alebo priateľom: Ako by ste vedeli rozprávať vy sám tú či onú stať z Evanjelia, povedzme také podobenstvo? Keby sa tie veci, čo poznáme z evanjelia

stali teraz u nás, ako by ste ich vyrozprávali? Nájdite podobné situácie, podobné ľudské správanie ako je uvedené v Novom Zákone. Ako vlastne rozvíja Ježiš mnohé podobenstvá? Ako o nich rozpráva evanjelium? Ježiš bol majstrom v tom ako povedať, čo chcel vysloviť svojím rozprávaním /podobenstvami/. Nájdite podobné z toho, čo nám dáva naše prostredie, naša kultúra a ako by sa dalo "preložiť" toto učenie Ježišovo?

Nuž toto môžeme urobiť už teraz s väčšinou našich kresťanov, počnúc tými, čo majú trochu nadania pre také veci. V každej farnosti, v každej misijnej stanici sú takí len treba objaviť talenty, alebo - povedané biblicky - skryté charizmy.

V Novom Zákone vidíme výsledok katechézy prvotných čias "kresťanského hnutia". Rozličným spôsobom sa usilovali veriaci prvého storočia rozprávať o svojej viere v Ježiša Krista. Našou úlohou je znova začať tento tvorivý spôsob, tieto reči a urobiť z nich osobný výraz viery Cirkvi. To je niečo viac, než opakovanie naučených formuliek.

A tak treba predovšetkým, aby si kresťan uvedomil, že nateraz ešte nie je tak ďaleko, žeby mal svoj spôsob, ako vyjadriť svoju vieru. Treba preto urobiť všetko, aby sme ich povzbudili, žeby už neboli len jednoduchými prijímateľmi ale tvorcami katechézy.

Samozrejme, je tu potrebná pomoc zo strany kvalifikovaných ľudí každého druhu a ich úlohou bude, aby dali toto hnutie do pohybu.

Z viacerých strán žiadajú kresťania pomoc vo forme príručky, v ktorej by bolo to podstatné z kresťanskej viery. Už boli podané viaceré návrhy a dúfame, že v krátkom čase vám budeme môcť dať viaceré námety pre toto hnutie "katechizácie" dolu". Chceme zozbierať materiál na "rozpravu o Ježišovi" vo forme rozprávania, kde by bolo všetko podstatné z kresťanskej viery. Ale treba, aby táto pomoc "špecialistov" bola vzpruhou pre samotných kresťanov, aby sa sami naučili odovzdať svoju vieru im vlastnou formou. Je tu teda potrebný dvojaký pohyb: zbierať to, čo sa vytvorilo ako vyjadrenie viery "dolu" a usmernovať i inšpirovať tento poklad poškodených konkrétnych prameňov a cieľov. Už teraz sú viaceré miesta, kde si knazi pripravujú kázeň spolu s veriacimi a takto sa hľadá spôsob spojiť sa predovšetkým s tými, ktorým je kázeň určená. To je už prvý krok. Pokračujeme na tejto ceste, ale predovšetkým pomôžeme čo najväčšiemu počtu kresťanov, aby sa sami stali "kazateľmi"!

B. NASLEDOVAŤ JEŽIŠA v terajších podmienkach

Cieľom katechézy, ktorá je predovšetkým rozprávaním o všetkom, čím Ježiš bol a čo robil a ohlasovaním jeho prítomnosti medzi nami ako Pána a oživujúceho Ducha, nie je natoľko odovzďávaním poznatkov ako skôr výzvou žiť po novom.

Ježiš prišiel, aby priniesol dobrú zvesť chudobným, aby ohlasoval slobodu zajatcom a slepým vrátenie zraku, aby dal slobodu utlačácnym /Lk 4, 18/. Prišiel, aby dal ľuďom život a radosť v odovzdanosti. Keď vyznávame svoju vieru, že on je náš jediný Vykupiteľ, vyslovujeme svoje presvedčenie, že nám ukazuje cestu, spôsob života, ktorý dáva šťastie v hlbke duše. Kráľovstvo Božie, o ktorom Ježiš vyhlasoval, že je celkom blízko a tí, čo v neho uverili, videli uskutočnené v nom, v jeho skutkoch oslobodenia, toto Kráľovstvo nie je dielom ľudí, ich počínaní, ich ideológií a organizácií, aj keď sú akokoľvek revolučné - nie je produktom sveta. Je to dar Najvyššieho, ktorý sa uskutočňuje všade tam kde sa ľudia dajú celkom zachytiť týmto Bonom. Aj Ježiš sa celkom a vždy dal niest Bohom, svojim Otcom. Žil len z toho: "mojim pokrmom je plniť vôľu Tého, ktorý ma poslal a naplniť Jeho dielo" /Jn 4, 34/. Pretože sa dal zachytiť láskou Otcovou k ľuďom a zostal verný až po smrť, Boh ho povýšil a dal mu meno, ktoré je naozaj všetky mená a každý jazyk vyznáva, že On je Pán /Fil 2, 6-11/.

Ježiša pohánala nezmerná starosť, aby každý človek mal život. Tú plnosť života, ktorú sám dostal od Otca, chcel dať každému. Nena-
zdávajme sa teda, že Ježiš prišiel s posolstvom alebo so šťastím,
ktoré by sa týkalo len iného života po tom terajšom. Ježiš sa obracal
k živým ľuďom a oni videli, že Kráľovstvo Božie prišlo, lebo dobre
robil, kde chodil. Uzdavoval trpiacich, oslobodzoval tých, čo boli
v zajatí zlých duchov, alebo boli otrokmi vlastného hriechu.

Kráľovstvo Božie sa samo uskutočňuje všade tam, kde sa ľudia
dajú uchvátiť Bohom podľa cesty, ktorú nám ukázal Ježiš. Nám treba
predovšetkým nasledovať Ježiša a poznať v konkrétnych situáciách
našho života. To požaduje evanjelium.

Veriť v Ježiša Krista znamená dať sa unášať tou istou starosťou,
aby každý človek mal život. Musíme sa zaujímať o každého človeka.
Ako povedal Pavol VI. v CSN, kresťania musia byť "odborníkmi na ľudani-
tu".

Travia, že kresťanstvo je viera, ktorá zavádza ľudí, je odcudzen-
ním. Uvedomme si: na túto kritiku máme len jednu odpoveď, a to je na-
še správanie sa a naša osobná kolektívna práca. Treba prakticky doka-
zovať, že naše náboženstvo je skutočne náboženstvom spásy, že Ježiš
nás vykupuje od všetkého, čo je neludské, neautentické v nás i v spo-
ločnosti.

Cirkev v Zaire uskutočnila v minulosti nespočítateľné podujatia,
aby zairskí ľudia žili lepšie, a to v rozličných odboroch života: škola,
nemocnice, program rozvoja na poli výživy, zdravia, poľnohospodár-
stva. To sú výrazné prejavy našej starostlivosti o blaho každého člo-
veka. V našej diecéze sa uskutočnil široký program všeobecného rozvo-
ja, ale treba ísť ešte ďalej: starosť o rozvoj má byť prvoradým cie-
ľom všetkých kresťanov "dolu" a každý kresťan sa má on pričiniť podľa
svoje svedomia.

Spolu s katechetickým hnutím sa musí na širokom podklade rozvi-
núť svedomitejšie uplatnenie evanjelia v každodennom živote. Veľmi
často zostáva evanjelium mrtvou literou v každodennom živote, keďže
kresťania "nespoznávajú" dostatočne, že situácie, o ktorých hovorí
evanjelium, sú situáciami, ktoré denne prežívajú.

Vyvinie nové úsilie: neohlasovať kresťanské tajomstvá bez pria-
neho súvisu s každodenným životom. Náuka o Bohu a o jeho Kristovi je
vždy súčasne i náukou o človeku a o jeho živote. Pomôžeme kresťanom
vidieť každodenné ulalosti vo svetle evanjelia.

Nemáme podporovať snahu vychádzať z "profánnych" skutočností kaž-
dodenného života a potom ich zrovnávať s Ježišovými postojom? Veď, aby
sme skutočne pochopili evanjelium, treba aby sme ho počúvali, vychádza-
júc z konkrétnosti života. Je tu tá, či oná vec - ako reagujeme my...
ale reagoval by tak aj Ježiš? Máme takú či onakú starosť - my na nu
odpovedáme spontánne takto... ale Ježiš by to urobil tak isto? Toto
skúmanie, vychádzajúce z každodenného života sa môže ešte účinnejšie
uskutočňovať práve v malých skupinách.

Krajne dôležitým bodom je použitie evanjelia na život občana.
Heslom musí byť: kresťan miluje svoju vlasť!

Nemôžeme milovať ľudí bez toho, žeby sme nemilovali svoj kraj,
lebo blaho každého jednotlivca závisí čím ďalej tým väčšmi na blahu
celého národa. Úloha kolektívu /politická, ekonomická, sociálna a kul-
túrna organizácia krajiny/ stáva sa stále dôležitejšou pre každého
človeka. Láska k blížnemu sa čím ďalej tým väčšmi prejavuje účasťou
na snahách kolektívu. Človek teda nemôže byť kresťanom /naozaj milovať
svojich bratov/ bez toho, aby sa nezaujímal i o život národa ako tak-
ho a o rozličné podujatia verejnej výstavby.

V tomto bode je absolútne potrebné väčšie uplatnenie svedomia v
mene našej viery v Ježiša Krista. Výstavba a rozvoj Zaire je vecou
všetkých, každého. Zairská revolúcia je plným právom ľudové hnutie,
je vecou celého národa.

My, kresťania, nie sme druhoradí členovia tohto národa. Naša kresťanská viera nám dáva len ešte ďalšie motívy, aby sme sa zaoberali na všetkých podujatiach, ktoré môžu skutočne prispieť k blahu nášho ľudu, k blahu každého. Treba medzi kresťanmi rozvinúť hnutie, kde všetci budú brať za vec svedomia povinnosti, ktoré stoja pred každým občanom. Musíme si vziať k srdcu poľnohospodárstvo /na rodinnej úrovni/, boj proti ľudskému uponiženiu slobodných žien, boj proti korupcii, vykorisťovaniu atď.

Obzvlášť treba postaviť do svetla evanjelia profesionálnu činnosť. Veľmi málo ľudí si uvedomuje, že byť kresťanom znamená dať sa usmernovať evanjeliom v spôsobe, ako viesť obchod, ako byť učiteľkou, robotníkom, či zamestnancom administratívy. Príveľa nespravodlivosti sa pácha na všetkých úrovniach a kresťania ešte nevytvorili protichodný prúd.

Je preto potrebné, aby všetci kresťania pochopili, že starosť o všeobecný blahobyt sa ich dotýka aj ako kresťanov. Učenici Krista, Služobníka, ktorý "vzal na seba naše slabosti a znášal naše choroby" /Mt 8,17/ sa nemôžu nezaujímať o štát so zámienkou, že štát sa zaoberá len vecami hmotnými, kým Cirkev sa stará o veci duchovné. Naopak, práve viera v Syna Božieho, ktorý vykupuje celého človeka, poháňa každého kresťana, aby sa celou silou účastnil na podujatiach štátu pre blahobyt všetkých občanov. Ano, kresťan je práve tým, čo miluje svoju vlasť a veľmi intenzívne spolupracuje so všetkými občanmi na všetkom, čo môže prispieť k jej rozvoju.

Práve naša láska k vlasti a naša starosť o zájmy ľudu nás núti kategoricky odmietat určité smery v terajšej ideológii štátu a praktiky, ktoré sa na tomto podklade zaviedli. Bude treba, aby každý kresťan v tejto veci pochopil svoju zodpovednosť a požiadavky svojej viery v tejto ožehavej situácii, ktorú prežívame.

Podávame niekoľko podstatných bodov:

a/ Veríme a denne to skusujeme, že človek nie je pánom všetkého. I náš život, ako to vyznávali už naši predkovia, prijímame len ako Boží dar. Vieme, že človek môže byť naozaj šťastný len keď vie, že je v rukách dobrého Stvoriteľa. Sme presvedčení, že každý človek nachádza seba samého, stáva sa slobodným a sám sebou, že odhalí svoju dôstojnosť len keď sa cíti byť dieťaťom Otca, spoločného všetkým, ktorý nás miluje. Viera v toho Otca, ktorý je na nebesiach nám dáva šírku a spoločuje, že sa stávame bratmi všetkým ostatným ľuďom. To znamená súčasne, že sme presvedčení, že človek /alebo národ/ sa veľmi nebezpečne odcudzuje, stráca svoju slobodu, svoju dôstojnosť a svoju vlastnú zodpovednosť, keď sa viaže na akúkoľvek modlu, alebo keď absolutizuje či zbožštuje jedného človeka alebo ľudskú ustanovenie. Každé viazanie sa na človeka či ľudskú ustanovenie je pre nás podmienené iba zachovaním bezpodmienečného vzťahu s našim Bohom a našim Kristom. Ako hovorí sv. Pavol: "Hoci sú takzvaní bohovia už či na nebi alebo na zemi - lebo je ich veľa takzvaných bohov a takzvaných pánov - my máme len jediného Boha, Otca, od ktorého je všetko a pre ktorého sme aj my, a jediného Pána Ježiša Krista, skrze ktorého je všetko a skrze ktorého sme aj my". /1 Kor 8, 5-6/.

b/ V Ježišovi Kristovi vidíme lásku a slávu Božiu a súčasne vidíme v nom príklad človeka, ktorý až do poslednej bodky žil podľa vôle Božej; v nom sme sa skutočne stretli s tým, ktorý prišiel slúžiť a nie dať sa obsluhovať a ktorý dal svoj život za nás /Mt 20,28/. V nom sme našli cestu, životnú prax, ktorá nám dáva život a plnosť radosti a za nič na svete nechceme stratiť to, čo sme dostali od nena, ani nechceme vidieť naše deti zbavené tejto najvyššej hodnoty nášho života. Petrove slová platia skutočne aj nám: "v nikom inom okrem neho nieto spásy, lebo nieto pod nebom iného mena, daného ľuďom, v ktorom máme byť spasení" /Sk.ap. 4,12/. Preto "nemôžeme mlčať o tom, čo sme videli a počuli" /Sk.ap.4, 20/.

c/ Sme presvedceni, že morálka podľa evanjelia je najlepším príspevkom, ktorým môžeme napomôcť úplné oslobodenie, rozvoj a svojráznosť zairského človeka. Sme šťastní, že sme, ako toľké iné národy, mohli odhalit ideál, ktorý nám ukázal Ježiš Kristus: neprijímame ho ako ľuďský dovoz, ktorý pochádza z ľudskeho výmyslu ale ako veľký dar Boží. Prišiel k nám nie z cudziny ale od samotného Najvyššieho, ktorý dobrým odpíča a zlých tresce. Skutočnosť, že tento dar prišiel historicky s veľkým zlom ako je kolonializmus, je pre nás dôkazom, že Božia láska prevyšuje ľudské činy.

d/ Keďže zairská revolúcia je hnutím celého národa, zavrhuje snahy zabrániť veľkej časti Zairčanov, aby mohli priniesť svoj vlastný príspevok a doniesť vlastné hodnoty do výchovy našej mládeže a rozvoja nášho ľudu. Práve preto, že milujeme svoju vlasť a pridŕžiavame sa svojej hodnovernosti, odmietame úsilie chcieť uzavrieť - /zaviesť/ náš ľud do sekularizmu bez nadprirodzena, ktorý vedie k jednostrannému pohľadu na jeho sloboz.

Práve naša hlboká jednota s ľudom nás zaväzuje k takému postoju, osvetlenému našou vierou v Ježiša Krista. Je dôležité, aby na tomto základe všetci kresťania brali v budúcnosti vážne svoje povinnosti - každý na svojom mieste, každý podľa svojho spôsobu. Zhromaždenia kresťanov musia byť miestom, kde rozvíjame svedomitý prístup k úlohám občanov a Božích dielok. Kresťan je človek, ktorý účinne miluje svoju vlasť.

C. Modlitba uprostred života.

Nemôžeme zostať verní Ježišovi Kristovi, ak ho nebudeme často vzývať a ak nebudeme pravidelne oživovať svoj kresťanský život svetlom a ohnom Ducha Svätého. Modlitba, počúvanie evanjelia, liturgia sú podstatné prvky cirkevného hnutia, ktoré sa má rozprestrieť na všetky úseky života.

Už teraz mnohí skúšajú potrebu modliť sa vrúcnejšie, konkrétnejšie, spontánnejšie. Bežne sa modliame v rámci farskej liturgie a mimo nej v dost ustálených formách. Čo sme hovorili o katechéze, platí i o modlitbe: treba ju konať všade a v každom čase. Aj modlitbu treba oslobodiť od ustálených rámcov: musí vychádzať z plnosti života a udalosti. Musí sa stať aj osobným výrazom toho, čo prežíva každý veriaci. Treba znovu objaviť istú spontánnosť a dať jej novú sviežosť.

Naši kresťania, príliš navyknutí na to, že v liturgii zostávajú takmer výlučne pri počúvaní, a že sú príliš upnutí na niekoľko formuliek, majú často ťažkosť, keď im treba nájsť slová, aby sa samostatne vyjadřili. Kresťania z protestantských cirkví a mnohých denominácií nám dosvedčujú, že osobná modlitba, prýščiaca rovno zo srdca uprostred bratov nie je utopiou. Priučajme sa od všetkých.

Vyzývame každú farnosť, aby robila malé modlitebné stretnutia, vychádzajúce z každodenného života. Tak prejav jedných bude nápomocou i pre druhých a to tak, že sa objaví nová reč modlitby. Nezabúdajme ani na spev: je v nom značná spontánnosť. Piesne nemusia byť uzavreté len do cirkevných budov, môžu sa stať uvoľneným prejavom radosti z toho, že sme kresťanmi aj mimo rámec liturgického zhromaždenia. Výzva sv. Pavla k Efezanom patrí aj nám: prespevujte medzi sebou žalmy a piesne, oslavujte a ospevujte Pána z celého srdca. Ustavične a za všetko vzdávajte vďaka Bohu Otcovi v mene Pána Ježiša Krista /Ef 5, 19-20/.

Nech sa medzi nami natrvalo zakorení obyčaj: nijaká skupina kresťanov /a tým menej apoštolských pracovníkov/ nech sa nestretáva bez toho, že by nedala zodpovedné miesto modlitbe a že by sa nepokúsili konať ju tak, ako im to Duch konkrétne a osobne vnukne.

Všetci to skusujeme: situácia, kde byť kresťanom znamená vychádzať zo seba, vedie nás samočinne k intenzívnejšej a tvorivejšej modlitbe.

Všetci môžeme mať ešte aj inú skúsenosť: totiž, že mnohé state Písma sv., ktoré sa veľmi často čítali, začínajú nám až teraz, v tejto novej situácii odhaľovať svoj hlboký zmysel. Mnohé texty, ktoré pre-

chádzali okolo nás skoro nepovšimnuté a tak naozaj sa nás nedotkli, mčzu nám odrazu "hovoriť" veľmi živo a bezprostredne. Nie je to nič zvláštneho: rozpravy Nového Zákona a rady apoštolov vznikli v okolnostiach, ktorým sa tie naše začínajú podobáť. Evanjeliá, Skutky apoštolské a listy apoštolov boli napísané v Cirkvi, ktorá nebola ustanoviznou navzájom si neznámych ľudí ani veľkou organizáciou ale hnutím, ktoré čerpalu svoju dynamiku z nadšenia a osobného zaangażovania svojich členov.

Do tej miery, ako sa aj my budeme usilovať znova nájsť túto sviežosť prvých spoločstiev, aj my pochopíme, že spisy Nového Zákona sú adresované nám a priamo nás inšpirujú. Biblia sa nám tak stane odrazu blízkou, konkrétnou a aktuálnou. Dojdeme k tomu, že dostaneme detailnejšie pohľadky na čítanie Písma sv. a na obnovu cirkevnej praxe, ktorú v našej miestnej Cirkvi začíname.

Terajšia situácia nám donesie aj milosť, že novým spôsobom zachytávame reč Božiu a získavame nový elán, aby sme primerane vyjadrili svoju vieru, vychádzajúc zo života našich kresťanov a vysloviac ju svojou vlastnou rečou. Novým spôsobom a to "zjola" budeme uskuťovať radu sv. Pavla Kolosanom: "Slovo Kristovo nach vo vás bohato prebýva! Múdro sa navzájom poučajte a napomínajte! Vďačným srdcom spievajte Bohu žalmy, chválospevy a duchovné piesne! A čokoľvek robíte, slovom či skutkom, všetko robte v mene Pána Ježiša Krista, dobrorečiac skrze neho Bohu Otcovi!" /Kol.3, 16-17/.

IV. NOVÉ POŽIADAVKY NA PRACOVNÍKOV, ZODPOVEDNÝCH ZA PASTORAČNÚ PRÁCU

Celé toto nové zameranie stavia pastierov, zodpovedných za pastoračnú prácu, rehoľníkov a rehoľnice pred novú úlohu. Odištitucionalizovanie pastorácie a radikálny návrat k stretaniu kresťanov "dolu" nehovorí, že apoštolskí pracovníci už nebudú mať hlavnú úlohu. Najde o to, aby sme sa stiahli z pastoračnej zodpovednosti ale skôr o to, aby sme sa novým spôsobom zaangažovali, aby sme sa jej venovali novým a hlbším spôsobom. Navyše, pretože naša Cirkev spočíva ešte vždy z väčšej časti na svojich ustanovených pracovníkoch, je predovšetkým ich úlohou, aby podporili tento návrat k ľudu a toto nové rozdelenie zodpovednosti. V tomto úsilí o zmenu orientácie stojíme pred veľkými ťažkosťami. Predovšetkým je to určitá vnútorná kolísavosť-nestálosť každej ľudskej organizácie a u nás, kresťanov, záťaž dlhšej minulosti. Kresťania sú navyknutí na presne vymedzené formy života Cirkvi a keďže ich nikto nevedel k tomu, aby sami boli zodpovední za Cirkev, ktorú tvoria, a na to, aby spontánne vyjadrovali svoju vieru, veľmi skoro sa budú znova chcieť utiekať k inštitúcii, ktorá nech za nich rieši problémy, zariadi všetko. No na druhej strane už jestvuje v našej diecéze pozoruhodné hnutie "zdola". Minulosť nám zanechala svoju záťaž, ale dáva nám aj solídny základ súdržnosti. Navyše, ako sme už povedali, terajšia situácia je tak silným nárazom, že ľahko uvoľní netušené sily.

Prvá ťažkosť dospieť k novému dynamizmu sa však nachádza v nás samých: nedostatok viery a nadšenia. Naša slabosť a naša vlažnosť sú najväčšími prekážkami skutočnej reformy. Preto je obrátenie, ku ktorému vyzýva Pán kresťanov, základom a pramenom každej obnovy cirkevnej praxe.

K ťažkostiam, spoločným všetkým kresťanom, pristupujú ešte ťažkosť vlastné pastierom. Menovite okolnosť, že nás málo vychovávali k tomu, aby sme boli kňazmi, rehoľníkmi, pastoračnými pracovníkmi atď. neinštitucionálneho razenia. Pastoračná práca, na ktorú nás pripravovali, je práca v dobre organizovanej Cirkvi, ktorá sa rozvíja v

plnej slobode. Sme natoľko navyknutí vykonávať svoju službu podľa vzorov už pred nimi ustálených, podľa pevných modelov, že často podcítujeme ťažkosť byť pastiermi skôr odusevňovaním zvnútra, než ve - dením "zhora", skôr cez príležitostné stretnutia než organizovanými zhromaždeniami. Slovom, ťažko je nám odhaľovať ako byť pastiermi bez presne určeného postavenia /farár, rehoľnica, otec/, ktoré sme mali, bez hraníc našej práce, alebo špecifickej činnosti. Musí sa ešte urobiť "zmena okruhov" a často aj radikálna zmena zmysľovania a túžob.

Na povzbudenie úvahy o tom predkladáme niekoľko bodov, ktoré sa osobitne dotýkajú nás ako zodpovedných za kresťanský ľud.

a/ Predovšetkým my, nositelia zodpovednosti, musíme si klásť otázku o našom vlastnom spôsobe života, a to veľmi otvorene.

Čo sa má určite zmeniť u nás a v mojej náboženskej komunite? Nie sme vy, predstavení, často príčinou pohořenia pre našich kresťanov? Výzva k obráteniu sa lotýka celkom osobitne nás, zodpovedných za našu Cirkev a tých, ktorí sa sľubmi zaviazali k životu absolútne podľa evanjelia. Pomôhajme si navzájom uskutočňovať toto obrátenie. "Nezabíjajme" prorokov medzi nami.

b/ Urobme všetko, aby sme odstránili každý postoj skepticizmu, distancovania a planej kritiky. Nebudeme môcť vyvolať opravdivé hnutie evanjeliového hľadania, ak nás samých prv nestrhne príležitosť, ktorú nám dáva Boh v túto hodinu. Povzbudzujme sa navzájom v našich podujatiach namiesto toho, aby sme sa pozerali na seba pochybovačným okom. "Nezarmucujte Ducha Svätého!" Ak naozaj veríme, že náš Boh robí s nami nové, budeme môcť odsunúť hory ťažkostí.

c/ Kiež by modlitba dostala viac miesta v našom osobnom i spoločnom živote! Poďčiarkli sme: kontakt so skúsenosťou viery prvých kresťanských pokolení môže nás inšpirovať v našej činnosti. Práve modlitba nás uschopní odhaliť nové pastoračné formy. Teraz kresťania od nás žiadajú: naučte nás modliť sa! Akože to môžeme urobiť, ak sami tu nebudeme mať dennú skúsenosť? A ako budeme môcť naučiť kresťanov vysloviť svoju vieru pred Pánom, ak to my sami nevieme medzi sebou? Urobme zo svojich schôdzok práve stretnutie v modlitbe.

d/ Treba nám znova si uvedomiť, že pred každou špeciálnou zodpovednosťou sme kresťanmi spolu s ostatnými kresťanmi. mnohí spomedzi nás, keď stratili svoju funkciu alebo svoje doterajšie postavenie alebo sa ocitli mimo kláštornej komunity, cítia sa akoby na púšti. To preto, že naše zapojenie sa na ľud nie je nejak veľké. Vyzývame všetkých kňazov, rehoľníkov a rehoľnice /najmä všetkých, čo pracujú v školách/, aby sa akosi začlenili medzi pospolitý ľud. Naším prvorajším apoštolátom je jednoduchá, slúžiaca prítomnosť medzi ľuďmi. Robiť apoštolát, to je skôr spôsob, ako sme s nimi než súhrn špecifických činností.

e/ Musíme sa naučiť zobúdzat svedomie a vytvárať Cirkev bez vonkajších foriem a využívať každú príležitosť na náhodné stretnutia a pod., na odhalenie, kde sa nám vyskytne pastoračná príležitosť. Nadišla chvíľa, aby sme si pripomenuli radu, ktorú dal Ježiš svojim apoštolom, keď ich prvý raz poslal na misijnú cestu /Mt 10/ a aby sme sa naučili dať sa na cestu s ničím inším, len so svojim veriacim srdcom. Naša pastoračná činnosť a naše hlásanie evanjelia budú účinné a hodnoverné, len keď budú ovocím viery, ktorú je pre nás prežívajúcou skutočnosťou blízkosti Boha, ktorý je radostou nášho života. Budeme potrebovať trochu viac vrúcnosti a odvahy, viac prostoty, aby sme v nás umožnili prehovrieť Duchu Svätému. Veľmi často nám chýba práve táto prostota a neodvažujeme sa hovoriť o hlbokých banostkách života a nášho Boha mimo rámcov, ktorý poskytuje liturgia alebo duchovné cvičenia.

f/ Každá iniciatíva je vzácna, nech už prichádza odkiaľkoľvek. Vytvoríme priestor, v ktorom sa môžu prejaviť charizmy. Nemáme strach

z nového, z nepredvídaného. Nech nás nevyvedie z kolaže, keď nám život bude sústavne rozbiť náš rámec, naše plány, naše rozvrhy alebo zvyky našich domov. Budme viac odusevňovateľmi než správcami. Láska k nášmu ľudu a pozorné počúvanie Ducha Svätého v modlitbe nás urobí vy-nachádzavými tvorcami.

Predovšetkým budme dôsledne jednotní v úsilí pri budovaní Cirkvi. "Preto sa navzájom povzbudzujte a posilňujte druh druhá, ako to aj robievate" /1 Sol 5, 11/. V budúcnosti bude potrebný silnejší a hlbší styk medzi všetkými, ktorí zasvätili celý svoj život službe evanjelia. Treba, aby sme sa informovali o svojich podujatiach, aby sme si vzájomne pomáhali v súčasnej biede, aby sme sa posilňovali vo viere.

V každej misijnej stanici alebo v každom farskom prostredí sú často dve i tri rozličné spoločenstvá apoštolskej práce, ktorých členovia sa veľmi často stýkajú len celkom povrchno /či už v práci, či ako dobrí susedia/. Teraz treba, aby práca na povzbudzovaní ľudu bola spoločným dielom a aby všetci pracovníci na tom istom poli pokiaľ možno spoločne hľadali spôsoby práce. Odporúčame vám, aby ste sa odteraz pravidelne stretávali všetci pracovníci jednej misie či jednej farnosti /rehoľníci, rehoľnice, knazi, pastorační pracovníci/ pri spoločnej modlitbe, pri výmene skúseností, v úsilí o reorganizovanie v tomto novom smere. Tieto stretnutia, ktoré sa začali tu, v meste, už priniesli bohaté ovocie, a chceli by sme, aby sa rozšírili po celej dieceze a aby ich viedla spoločná starosť: zabezpečiť účinnejšie hlásanie evanjelia - také, čo sa lepšie začlení do života každého jednotlivca i kraja.

Nech i samotné tieto stretnutia sú zhromaždením Cirkvi, kde každý prináša svoju hrivnu a všetci postupujú v jednote pohľadu i činu. Nech sú aj prvým miestom, kde sa rodí prístup podľa svedomia kde sa uskutočňuje konverzia, konkretizujú nové smery. Keď by ste takto mohli nájsť radosť v tom, že ste sa znova našli v jednej spoločnej starosti, aby mnohí naši spoluobčania mohli znova nájsť Ježiša Krista, ktorý nás oslobodzuje a vykupuje.

Celkom osobitne sa chceme obrátiť s výzvou na všetkých, čo pracujú pri vyučovaní, aby sa združili vo svojich spoločenstvách apoštolských pracovníkov. Tí, čo pracujú pri vyučovaní a tí, čo pracujú vo farnostiach, sa musia stretávať kvôli spoločnému cieľu: rozvinúť nové cirkevné hnutie. Tí, čo vyučujú, môžu sa špeciálnejšie venovať rozličným spôsobom pastoračii mladých. Zvláštnu pozornosť si vyžaduje pastoračie odrastlej mládeže. Nech sa stanú školy strediskom, kde sa budú schádzať mladí kresťania, aby začali ľudové hnutie v školách. Nezabúdajme, že všetko, čo sme tu navrhli vo veci cirkevného hnutia "zdola": katechéza, hľadanie konkrétneho zaangażovania kresťanov, modlitba, atď., týka sa tak mladých ako i starých.

Milovaní bratia a sestry,

vzdávajme vďaka za všetko, čo Duch už pohýbal v našej Cirkvi. Naša odpoveď na výzvu dnešnej situácie má byť hlboká a radikálna. Tak budeme pripravení na všetko. Táto úloha súri. Nikto sa nemôže postaviť bokom a len skepticky komentovať. Takto by sa nikdy neboli zrodili prvé kresťanské spoločenstvá.

Teraz potrebujeme všetci pevnú vieru, že sú možné nové Turíce, za predpokladu, že sa otvoríme vnuknutiam, ktoré nám prichodia zhora a ktoré sú pravým opakom našej malichernej vypočítavosti a našej pasivity. Verme pevne: cez naše vytrvalé úsilie účinkuje sám Boh. Dokážme, že vieme pochopiť a prijať výzvu, ktorú Boh dáva každému z nás

a buďme presvedčení, že On môže aj medzi nami robiť divy.

A tak, bratia a sestry, "nespomínajte na minulosť, nemyslite už na to, čo bolo. "Teraz robím nové, ktoré sa už ukazuje - nevidíte? /Iz 43, 18-19/. Neozaj: Ten, do ktorého sme vložili všetku svoju nádej, Kristus, náš Osloboditeľ, nám hovorí: "Hľa, robím všetky veci nové!" /Zjav 21, 5/.

Dané v Kanange, 5. januára 1975.

/pečať/ + Bakolo wa Ilunga,

arcibiskup z Kanangy.

Samizdat.sk

Vyhlásenie Prímasa Poľska o možnosti získania odpuštkov Svätého Roku 1975

Jubilejný Svätý Rok, v ktorom vzdávame slávnostný hoľd Kristovi ako Spasiteľovi, Učiteľovi a Darcovi milosti, podľa želania sv. Otca Pavla VI prežívaný v minulom roku je slávený - s tým istým heslom obnovy a zmierenia s Bohom i s ľuďmi - v samom Večnom Meste.

Oči celého sveta sú teraz teda obrátené zvláštnym spôsobom na Rím, ako hlavné mesto kresťanstva a viditeľné stredisko jednoty, kde sa nachádzajú hroby sv. apoštolov Petra a Pavla a kde sa nachádza sidlo sv. Otca, neomylného hlásateľa Kristovej pravdy. Do Ríma sa zo všetkých strán sveta schádzajú zástupy pútnikov, aby vo Večnom Meste získali jubilejných odpuštkov - v tejto druhej časti Svätého Roku - je účasť na jubilejnej púti do Ríma.

Zvážiac však, že táto účasť z mnohých dovodov nie je pre všetkých možná - Sv. Otec sa priklonil k predloženým prosbám a urobil spasiteľné rozhodnutie +/, ktoré týmto predkladám verejnosti

Všetci veriaci, ktorí sa fyzicky nemožu zúčastniť na púti do Ríma z dôvodu akýchkoľvek ťažkostí alebo prekážok, majú možnosť získať jubilejné odpušky splnením týchto podmienok:

- a/ sv. spoveď a sv. prijímanie,
- b/ modlitba na úmysel sv. Otca a zboru biskupov,
- c/ modlitby: Otče náš, Zdravas Mária, Verím v Boha, obetovanie svojich utrpení Bohu a zbožné rozjímanie,
- d/ duchovná účasť na niektorej púti do Ríma, stavovskej, národnej alebo medzinárodnej /známej z rádia, z novín alebo televízie/ - čiže duchovné spojenie s pútnikmi v Ríme.

Jubilejné odpustky možno získať - mimo Ríma - jediný raz počas pobytu danej skupiny pútnikov vo Večnom Meste: alebo individuálne /osobne sa duchovne spájajúc s pútnikmi/, alebo spoločne /napr: na zorganizovanie pobožnosti vo farnosti/.

/-/+ŠTEFAN KARDINÁL WISZYNSKI
Prímas Poľska.

Informácia vo veci jubilejných odpustkov
- mimo Ríma.

Naväzujúc na "Vyhlásenie Prímasa Poľska o možnosti získanie odpustkov Svätého Roku-1975", Sekretariát Prímasa Poľska - z poverenia J.Em. Kardinála Prímasa - týmto informuje, že - podľa správy obdržanej z Ríma - vo Svätom Roku sa očakávajú početné púte do Večného Mesta z roznych strán sveta na tieto sviatky: Veľká noc, sv.Petra a Pavla, Nanebovzatie P.Márie a Božie narodenie.

Na tieto sviatky, hoci z nášho kraja vtedy nebudú púte, jednako veriaci môžu získať jubilejné odpustky, spájajúc sa duchovne s pútnikmi v Ríme na menované sviatky, po splnení podmienok daných vo "Vyhlásení Prímasa Poľska".

+/ cfr.Litt.Ap."Apostolorum Limina"
28.5.1974 /AAS 1974, 289 et s/.

Podľa "Tygodnik powszechny" č.12/75

Modlitba Pia XII. za umlčanú Cirkev

Pane Ježišu, Kráľ mučeníkov, posila zarmútených, opora a pomoc všetkých, čo trpia z lásky k Tebe a pre svoju vernosť k Tvojej neveste, svätej matke Cirkvi. Čuj láskavo naše vrúcne modlitby za našich bratov a sestry umlčanej Cirkvi, aby nikdy nepodľahli v boji, ani sa neklátili vo viere. Nech si skor zaslúžia okúsiť sladkosť Tvojej útechy, ktorú si vyhradil dušiam, čo sa Ti zapáčilo povolať, aby Ťa sprevádzali až na kríž. Tým, čo musia znášať muky a násilenstvá, hľad a únavu, buď bezlomnou silou, ktorá ich upevní v skúškach a vleje im istotu odmeny, prisľúbenej tým, čo vytvárajú až do konca. Tým, čo sú podrobení mravnému nátlaku, často tým nebezpečnejšiemu, čím je zákernejší, buď svetlom osvecujúcim mysle, aby jasne videli priamu cestu pravdy. Buď im aj posilou, vzpružujúcou ich voľu, aby prekonali každú krízu, akúkoľvek váhavosť, alebo únavu. Tým, čo nemožu otvorene vyznávať svoju vieru, žiť pravidelným kresťanským životom, často pristupovať k svätým sviatostiam, synovsky sa porozprávať so svojimi duchovnými otcami, Ty sám buď skrytým oltárom, neviditeľným chrámom, rehoľnou milosťou a otcovským hlasom, ktorý ich posilní, povzbudí, uzdraví trpiace duše a dá im radosť a pokoj. Kiežby im naša vrúcna modlitba prispela na pomoc. Naša bratská súdržnosť nech im dá vycítiť, že nie sú sami. A ich príklad nech slúži na povzbudenie celej Cirkvi a najmä nám, čo si na nich spomíname s toľkou láskou. Dopraj, Pane, aby sa skrátili dni skúšky a aby čím skor všetci spolu so svojimi obrátenými utlačeteli mohli Ti slobodne slúžiť a kľáňať sa Tebe, ktorý s Otcám i s Duchom Svätým žiješ a kraľuješ na všetky veky vekov.

Prosby všedných potrieb / Dachau /

1. Pane zmiluj sa nado mnou - Ježišu zmiluj sa nado mnou.
2. Nekonečnú lásku k tebe , a lásku ku všetkým ľuďom sveta - daj mi Ježišu /d.m.J/
3. Ducha poslušnosti a podriadenosti /Tvoje vo-
li/ - /d.m.J/
4. Ducha pokory, čistoty, chudoby, slúženia i-
ným a rozdávania seba - /d.m.J/
5. Ducha presnosti v slove i v čase - /d.m.J/
6. Ducha veselosti a teplej osobnej ľudskosti
- /d.m.J/
7. Ducha detskej úprimnosti a úplnej odovzdanos-
ti do Tvojej vôle - /d.m.J/
8. Ducha pokoja, kludu a úplnej ľahostajnosti
k sebe - /d.m.J/
9. Ducha bedlivosti v stálej Tvojej prítomnosti
- /d.m.J/
10. Neustálu horlivosť apoštolskú, vyžarujúcu do
celého sveta i za more /do R./ - /d.m.J/
11. Láskavú odvahu a neohrozenosť i v zastrašo-
vaní, v davovej psychóze, v rukách Tvo-
jich nepriateľov a im do tváre - /d.m.J/
12. Láskavú odvahu a neohrozenosť i pri úplnej
izolácii, v samovazbe, pri útoku celého
sveta a výsmechu všetkých mojich priateľov
- /d.m.J/
13. Láskavú odvahu, neohrozenosť a humor v únave,
pri zatknutí, výsluchu, väzení, mučení, pro-
cesu i poprave - /d.m.J/
14. Lásku a súcit - apoštolát - ku všetkým, kto-
rých stretávam denne, hlavne k "strateným
ľuďom" - /d.m.J/
15. Trpezlivosť k ľahostajným a neapoštolujúcim
kresťanom - /d.m.J/
16. Neústupnosť, spravodlivý hnev a otvorený pos-
toj voči zlomyselným - /d.m.J/
17. Stálu myšlienku a pripravenosť na smrť a
súd a lásku a ohotu k sestričke smrti - /d.m.J/
18. Ústavičný úžas a vďačnosť ze toľké milosti
celého mojho života, tohto väzenia /roku/
i dneška - /d.m.J/

19. Lásku ku každému sebezapreniu - /dmJ/
20. Pohotovosť a ochotu ku bdeniu, k rannému i nočnému vstávaniu - /d.m.J/
21. Pohotovosť a ochotu ku stálemu putovaniu, cestovaniu, lúčeniu, opúšťaniu všetkého, alebo zotrúvaniu v samoväzbe - /d.m.J/
22. Zbožnú sústredenosť pri modlitbe, rozjímaní, Tvojej obeti a jej pokračovaní do celého dna - /d.m.J/
23. Lásku k samote a k mlčaniu - /d.m.J/
24. Lásku k duchovnému čítaniu, spytovaniu svedomia, k príprave rozjímania a k duchovnému životu - /d.m.J/
25. Lásku k svojmu povolaniu a ku štúdiu - /d.m.J/
26. Lásku k mlčanlivej, neznámej službe všetkým, k všednej telesnej práci, alebo i k vynútenej nečinnosti - /d.m.J/
27. Lásku k sestričke obeti a k utrpeniu - /d.m.J/
28. Lásku a vytrvalosť v čistote - /d.m.J/

1. Od nečistých pokušení, dráždení a hlavne hriechov - zbav ma Ježišu /zmJ/
2. Od každej ctibažnosti, samolúbosti, nepravej sebadovery, pocitu dokonalosti alebo lepšosti - zmJ
3. Od každého sebeckta, sebalásky, pýchy, vypočítavosti alebo túhy ľuďom imponovať - zmJ
4. Od násilného rýchloapoštolátu, vnútornej nedisciplinovanosti a nestálosti a neposedného prebehovania za ľahším a príjemnejším - zmJ
5. Od podráždeného presadzovania svojich názorov, neúcty k názorom iných / i keď sú nepodložené/ a všetkých predsudkov - zmJ
6. Od každého rozvratníctva, intrikárstva, prehnaneho kombinovania a prázdneho sebeckého snenia a blúznenia - zmJ
7. Od klamania, každého preháňania a vytlačenia - zmJ
8. Od lenivosti a malátnosti - i v úhve - zmJ
9. Od otroctva jedla, spánku, tepla, všetkých zvykov a návykov a od otroctva každého komfortu a luxusu civilizácie - zmJ

10. Od urážlivosti, vnútornej roztržitosti a nespokojnosti, reptania a vnútorneho hnevu - zmJ
 11. Od prehnaného puntičkárstva, krčovitej pedantickosti a tvrdohlavosti - zmJ
 12. Od každej netrpezlivosti, nedočkavosti a každého nekludu - zmJ
 13. Od neochoty-trpieť, nedovery v Teba a každého strachu - zmJ
 14. Od strachu pred novým vyšetrovaním, zatrpknutím, výsluchom, väzením, samotkou, mučením, procesom, alebo popravou - zmJ
- Pane, zmiluj sa nado mnou. Ježišu zmiluj sa nado mnou!

Poznámka: Prosíme hlavne za to, čo nám chýba, čo nemáme a čo ešte nedokážeme. Preto každé litánie sú súčasne spytovaním svedomia a jednotlivé prosby sa musia aj individuálne prispôbovať a meniť. Pokora je však najdôležitejšou cnosťou, základom i predpokladom lásky i apoštolátu.

Rudyard Kipling: ZPĚV DĚTÍ

Ó rodná země, my jsme tví
láskou a prací svou budoucí;
až v muže a ženy dozrajem,
vše, čím nás pěstila, si vem!

Laskavý Otče tam v nebesích,
neoslyš prosby dětí svých;
přes věky most nám stavět dej,
neposkrvněný odkez přeji!

Nauč nás v mládí jařmo nést,
v srdci mít víru, pravdu, čest;
a naším příštím zjevuj dnům
pravdu, jež vládne národům.

Jak ovládat se, nauč nás,
nad sebou bdít a v každý čas;
když obět přinášet se má,
obět to nebuď ničemná!

Nauč nás, soudsem uznávat,
jen Tebe a ne druhy snad;
tak ujdem, vždy jen v stopě Tvé,
hrozbě i přízni loňajské.

Síle nás nauč, být útěchou
slabým, kdož bez opory jsou;
naš sen a naše jednání
toho, kdo mdlý, necht nezraní!

Smíchu nás nauč, jejž děcko zná,
i slastem bez hořkého dna
i odpouštění vinám všem
i lásce k všemu pod sluncem.

Mateřská země, z té duše své
chcem bránit, zač padli otcové;
pro všechny věky budoucí
mozkem i rukou i srdcem jsme tví.

Přel. Ot. Fischer

NA ČOM ZÁLEŽÍ
E. Thele - Wincklerová

Nezáleží na tom, či sme šťastní, ale či druhých robíme šťastnými.

Nezáleží na tom, či sme milovaní, ale či milujeme druhých a sme im na požehnanie.

Nezáleží na tom, či užívame, ale či dávame.

Nezáleží na tom, či presadzujeme seba, ale či seba premáhame.

Nezáleží na tom, či Boh koná našu vôľu, ale či my konáme Jeho vôľu.

Nezáleží na tom, či sme dlho živí, ale či náš život mal pravú náplň.

Nezáleží na tom, čo si o nás myslia ľudia, ale akí sme pred Bohom.

Nezáleží na tom, čo robíme, ale ako a prečo to robíme.

Nezáleží na tom, či máme veľké znalosti, ale či skutkom uplatňujeme to, čo sme poznali.

Nezáleží na tom, či sa vyhneme utrpeniu, ale či utrpenie v nás splní svoj účel.

Nezáleží na tom, kedy zomrieme, ale či sme hotoví stretnúť ~~xxxx~~ sa s Bohom.

Buď závislý na Bohu ako dečko a ako kráľ nezávislý na človeku, na jeho úsudku, na chvále a výčitke.

Ak si si pred Bohom istý svojou vecou, choď smelo a bez strachu vpred ako zvestovateľ pravdy a stelesnuj ju svojím životom.

T A I Z É

protestantská komunita jednota a mieru

medzi nekatolíckymi pozorovateľmi na II. vatikánskom koncile upútali pozornosť dvaja mužovia, oblečení v bielych habitoch, podobných obleku trapistov. Bolo možné ich vidieť i zбожне klačať v modlitbách pred svätostánkom vo Svätopeterskej bazilike. Boli to predstavitelia protestantskej komunity v TAIZÉ vo Francúzsku, predstaviteľ a zakladateľ tejto komunity prior Roger S c h u t z a významný teológ tohto protestantského strediska a autor mnohých teologických kníh M e x T h u r i a n .

Symbolom ekumenických snáh tejto komunity je kostol "Zmierenia", ktorý bol v Taizé otvorený v auguste 1962 za účasti významných cirkevných osobností protestantských, katolíckych i pravoslávnych. V deň otvorenia kostola "Zmierenia" tu slúžil sv. omšu za prítomnosti všetkých bratov v Taizé, anglikánskeho biskupa a niekoľkých protestantských pastorov autunský biskup Lebrune, ktorý vo svojom prejave povedal, že "Je to významný okamik na ceste, ktorá, ak Boh dá, nám dopraje radosti dosiahnuť viditeľnej jednoty kresťanov".

Je symbolické, že Taizé, ktoré bolo za vojny ťažko postihnuté nacistickou armádou, leží asi 10 km od historického opátstva Cluny. Nad vchodom do kostola je nápis: "Vy, ktorí sem vstupujete, zmierte sa! Nech sa zmierni otec so synom, manžel so svojou manželkou, veriaci s tým, kto neverí, kresťan so svojim odlúčeným bratom."

Taizé je znamením a nádejou jednoty pokoja.

Taizé sa zrodilo pred štvrtým storočím. Táto protestantská komunita sa vo dne v noci modlí za jednotu kresťanov.

Hľadanie jednoty je dnes záležitosťou všetkých kresťanov. Taizé je miestom stretnutia, zmierenia a zblíženia, je miestom, ktoré - hoci sa nezmenšuje hĺbka a vážnosť príčin rozdelenia - nás strhuje k tomu, aby sa počítalo s hlavnou podmienkou jednoty - totiž s očakávaním Pána, s vierou v jednu Cirkev, s nádejou, spoločnou aktívnou láskou k blížnemu a s pokornou a vernou modlitbou.

Maďarsko

V Pecskestoli, v teologickom časopise *Vigilia* uverejnil maďarský biskup Cserhaty kritickú bilanciu, v ktorej s veľkou odvahou poukazuje na pozitívne i negatívne stránky maďarskej Cirkvi i vo vzťahoch medzi štátom a Cirkvou.

"Cirkev je schopná poskytnúť službu usmierenia aj v socialistickom štáte jak jednotlivému človeku, tak aj spoločnosti. K tomu je však nevyhnutné, aby sa Cirkev napojila na výsledky v duchu II. Vatikánskeho koncilu. To je súhrn z 30 ročného života katolíckej Cirkvi v Maďarsku."

Podľa biskupa Cserhatyho Cirkev má aj v takýchto pomeroch úlohu uprostred spoločnosti, v ktorej materializmus nedokázal odstrániť otázky o zmysle ~~jeho života~~ života, o posledných veciach, a zmysle jeho existencie. Aj ateistickí myslitelia vytvárajú pre človeka a jeho potreby stále väčší priestor. V tomto bode vidí biskup možnosť stretnutia Cirkvi v službe spoločnosti. Dobrá zásada spoločnosti a kolektívu v socializme zodpovedá kresťanskej zásade postaviť sa do služby blížneho. Aj Cirkev vychováva k spoločnému zmýšľaniu a podriadeniu svojich osobných záujmov potrebám Cirkvi.

Konečne, Cirkev poskytuje aj celej zemi a jej obyvateľstvu službu tým, keď v duchu záverov II. Vatikánskeho koncilu povzbudzuje veriacich k spolupráci na výstavbe zeme - s neveriacimi. Takáto spolupráca veriacich s neveriacimi je istou formou duchovného pluralizmu. Odpovedá aj intenciám štátneho vedenia.

Za týchto okolností /biskup Cserhaty to nevyslovuje, ale je to z jeho slov zrejmé/ nemal by mať štát žiaden záujem na vyvíjaní

ideologického a proticirkevného tlaku.

A naozaj, povodne napätý vzťah medzi Cirkvou a štátom v Maďarsku bol už upravený viacerými dohodami, ktorých základom je princíp náboženskej slobody a tiež z cirkevnej strany schválený princíp odluky Cirkvi od štátu.

Veriaci ťažko znášali závislosť cirkevnej činnosti na štáte a vyskytujúce sa prípady zásahu štátu. Neprijemné boli prekvapenia zo spôsobov jednania, z nariadení a z prekračovania kompetencie zo strany štátu u niektorých funkcionárov. Veriaci sa cítili ako občania 2. kategórie a diskriminovaní.

Tieto prehmaty podriadených orgánov boli vyjadrením z vyšších miest zamietnuté, najmä opakované vyjadrenia s. Kádara, ktorý hovorí proti každej diskriminácii veriacich. Tým veriaci nadobúdajú novú dôveru a dúfajú, že v budúcnosti sa v odstraňovaní týchto prehmatov urobí ešte viac.

Skutočnosť, že článok bol zaradený aj do úradnej maďarskej ~~tláči~~ spravodajskej služba poukazuje na to, že politické vedenie beria do úvahy tieto názory a priznáva im oprávnenosť.

GEN - Nová generácia

V marci 1975 sa konal v rímskom športovom paláci festival mladých ľudí z celého sveta: GEN Fest Roma 1975. Asi 20 000 chlapcov a dievčat sa tu zišlo, aby krásnym umeleckým programom, ktorým viedlo fluidum kresťanskej a ľudskej lásky podčiarkli základy na ktorých začali budovať nový lepší svet.

V nedeľu 2. marca prešli svätou bránou, vykonali si púť a zúčastnili sa na svätej omši v bazilike sv. Petra, ktorú pre nich slúžil svätý otec Pavol VI. sám. Naplnili baziliku svojimi piesňami, vyspievali v nich svoju lásku ku Kristovi a k ľuďom.

Pápež Pavol VI. končil pozdrav slovami: "Nech Boh žehná túto spoločenskú novinku, tento nový spôsob spoločenstva rodiaceho sa v lone Cirkvi. Sú nádejou Cirkvi, sú medzinárodne rozšírené po celom katolíckom svete. Svojím životom vydávajú svedectvo kresťanskej lásky, ukazujú nový spôsob ako žiť v spoločenstve naplnenom láskou Kristovou."

Zakladateľka hnutia GEN - Klára Ljubichevá, napísala: "Nikdy dostatočne nepochopíme akú cenu má fakt, že žijeme práve v tejto dobe, v tejto súčasnej chvíli. Ak žijem pre prítomný okamžik, je vo mne i Boh so svojou vôľou, ktorá mi ukáže čo práve teraz odo mňa chce a dá mi k tomu i svoju pomoc." Neoplakávala v týchto riskoch minulosť naopak, vyzývala, aby sme brali Cirkev aká teraz skutočne je a tak ako ju teraz mladí ľudia ponímajú, totiž komunitná Cirkev, ktorá znovu prežívala skúsenosti prvých kresťanských obcí. Mladí ľudia vtedy v sebe cítili rovnaký elán a tvorčiu silu ako prví kresťania predovšetkým tú istú nádej, že sa svet dá zmeniť a že láska dokáže i zázraky.

Hnutie vzniklo po vojne s cieľom radostne v novom spoločenstve žiť kresťanským životom.

V prvom stredisku - či lepšie v ohnisku /italiansky - focolare/, kde bolo všetko spoločné a kde sa viere stávala prisma náskazlivou sa pripojilo v krátkej dobe asi 500 tridentských rodín odhodlaných žiť podľa zásad tohto nového hnutia. Najzaujímavejšie na všetkom je to, že hnutie sa šíriло bez nejakého predom premysleného plánu. Bolo to ako keď začne rozkvitáť lúka, ako zrejvý a jasný rozpuk života dosiaľ utlmeného pod vrchom. Kým Trident začali vyrastať prvé ohniská chlapcov a dievčat, celých rodín, ktoré mali prakticky uplatňovať kresťanstvo a stavať sa proti utópii novej generácie, ktorá stále v ac prepadala duchovnej krízy hodnot. Hnutie fokolárov nie snáď aby uskutočňovalo nejaký presne stenovený program, ale ako samovoľný prejav, totiž najprv prejav života a až potom organizácie, ktorá by vzájomne zviazala ľudí rovnakej viery a presvedčenia. To všetko sa rozvíjalo v duchu cirkevného učenia spolu s miestnymi diecéznymi úradmi, keď išlo o niektoré vážnejšie rozhodnutie. Už vtedy, keď bolo hnutie rozšírené len v Tridente, tamojší arcibiskup Ferreri ihneď hnutie požehnal a taktiež ho 1. mája 1947 právne schválil a potvrdil. Keď sa pozdejšie hnutie rozšíriло, prijal pápež Pius XII. na audiencii 21.V.1953 K.Ljubichovú spolu s mužskými a ženskými vedúcimi hnutia, aby ich požehnal.

Hnutie sa začalo rozrastať i mimo Talianska, v Európe i v ostatných svetadieloch, ale vždy ako spontánny prejav životnosti t.j. žiť podľa Evanjelia i v dnešnej dobe. Začalo sa rozširovať roznymi smermi, nadobúdalo rozličných odtieňov, ale v podstate si zachovávalo stále rovnakú spiritualitu. V r.1956 vznikli tzv. "Boží dobrovoľníci," ako reakcia proti neustále materialistickejšej spoločnosti. Tvárili ich ľudia z najrozličnejších tried, ktorí na seba vzali presne stenovené záväzky pokiaľ ide o výchovu a spoštolát. Začali vytvárať malé skupiny, ktoré sa mali stať kvasom kresťanského života i pre ostatných. Tak vzniklo

i tzv. kňazské hnutie, ktoré získalo mnoho prívržencov v radoch kňazov, rehoľníkov, rehoľníč.

Najdôležitejšie ovšem stále zostáva hnutie GEN - Nová Generácia /taliensky - Generazione Nuove/, pretože má najnádejnejšiu budúcnosť. GEN je stále hnutie mladých fokolárov, že akýmisi premietnutím celého hnutia do budúcnosti, otvára nové hranice v ktorých by sa našlo miesto pre požiadavky dnešnej mládeže, požiadavky zakotvené v evanjeliu, podľa ktorých má byť láska ťažiskom x všetkých zmien.

Fokolári, ktorí sabehom doby oženili a vydali založili tzv. hnutie nových rodín, kde je rodinný život ponímaný v kresťanskom duchu a je založený na opravdivom kresťanskom vzťahu medzi manželmi rodičmi a deťmi. Fokolári rešpektujú každý nový podnet, každé nové povolanie. Zmienku si zaslúži i hnutie nových farností, ktoré chce podporiť konkrétnou a apoštolskou pomocou činnosť farrárov na perifériách, tým že sa aktívne zúčastní komunitného farného života.

Každý nový a zvláštny podnet, celkový súlad veľkej duchovnej rodiny a táto mnohostikxxxxx v jednote je snáď práve tajomstvom životnosti celého hnutia. Hnutie ako celok sa nazýva Máriaino dielo /taliensky - Opera di Maria/ a ich zjazdy, či stretnutia sa volajú Mariapole. Rozoznávajú sa prozatímne Mariapole, konajú obvykle cez letné prázdniny, ktoré majú tiež ekumenický ráz a ďalej stále permanentné Mariapole, ktoré sú skutočnými ohniskami všetkej činnosti fokolárov. Stredom Máriainho diela je Cirkvou schválený ohrán, ktorý je mnohotvárnny, vyjadrením všetkých rôznych vyššie uvedených podnetov, teda tzv. koordinačné stre-disko, ktoré všetko zjednocuje. Jeho predsedkyňou je Klára Ljubichová, kdežto cirkevným a duchovným radcom je Don Forezi.

GEN vyjadruje fakt, že Nová Generácia sa môže zrodiť i vo svete, kde toľko mladých nespokojných ľudí hľadá odpoveď na svoje túžby v omamných jedoch, revolúciách či kariére. Mládež z Genu sa

nebojí odkresťaneneho a sekularizovaného sveta, nešťeká z neho, naopak, hľadí naň s dôverou a dobýva ho svojím mladistvým nadšením. Pre mladých t. z., že majú byť znamením protikladov a rozporov, ako im bol Kristus. GEN sa rozšírila už do 80 krajín a má svoje svetové stredisko v Roca di Paps pri Ríme. Jednotlivých skupín hnutia GEN je niekoľko desiatok tisíc, v zásade sa delia na 3 hlavné skupiny: ženské, mužské a podľa veku. Pravidelne sa zhromažďujú na stretnutiach GEN Fest, ktoré egcé zdorazníť samovtornosť, srdečnosť a prostotu stretnutia mladých ľudí. Jednotlivé skupiny vyvíjajú rozsiahlu a mnohostrannú spoločenskú činnosť. Stretnúvame sa s nimi na univerzitách v Taliansku, Argentíne, Anglicku, Francúzsku, Brazílii a na Filipínach a ich rozlišujúcim znakom je chápanie cirkevného spoločenstva v pravom slova zmysle. Často žijú v mladých študentských komunitách, kde vládne ekési spoločné duchovné vlastníctvo.

Jedna brazílska študentka o tom napr. prehľadala: "Ja keď som poznala GEN objavila som tým i Cirkev v celej jej nádhere, ako bratskú komunitu, kde je spoločné všetko duchovné a hmotné vlastníctvo. Našla som tu myslimivýriešenie problému individualistického sebeckta."

Iná japonská budhistická študentka sa vydriala takto: "Tieto skutočné bratské vzťahy medzi jednotlivcami, jak som ich poznala tu v Merispoli ma presvedčujú, že cez rozne náboženské rozdiely je len jediný Boh."

Roznosť presvedčení skutočne nie je pre činnosť skupín Gen prekážkou. Mladí sú tu presvedčení, naopak o základnej národnej jednote v Kristovi a preto, neváhajú zakladať skupiny i v iných cirkvách a dokonca i medzi mladými muzimánmi, jak dokazujú príklady na štátnej univerzite v Alžiri a Bejrúte.

Spolu s mladými moslimmi uvažujú jak by sa dal najlepšie zjednotiť svet a jaké spoločné ideály môžu nájsť v koráne a evanjéliu.

Dôležitá je ich činnosť v prospech rozvojových národov. Na tomto poli je typická tzv. Operácia Afrika, kde sa nájde miesto pre všetkých ľudí dobrej vôle a kde sa používa všetkých čestných prostriedkov. Napríklad: medzinárodné ľudobné súbory ako mužský Gen Rodo a ženský Gen Verze sú známe v celej Európe a výťažok z niekoľkých vystúpení určili pre pomoc kmene Bangva v západnom Kamerune s ktorými nadviazali spoluprácu. Gen pomáha nielen hmotnými prostriedkami, ale i ľuďmi. Mnoho jeho členov odišlo pracovať do Kamerunu ako inžinieri, lekári, atď. Chcú tam založiť akási ideálnu rýdzo africkú Mariapoli pre miestnu mládež, ktorá by mala byť východným bodom pre činnosť v celej Afrike s cieľom rozšíriť hmatie fokolárov i medzi domorodcami.

Tlačové oddelenie spolupracuje s nakladateľstvom Cite Nouvelle a vydáva časopis Gen v 13 jazykoch nákladom asi 1 milión výtlačkov. V sociálnej a praktickej oblasti sa Gen riadi Giordanino: "Vzájomná družnosť nie je ani zaluva ani inštítúcia, ale samovoľný rozsah ľudskej prirodzenosti, stvorené Bohom a vykúpené Kristom. Neexistuje teda rozpor medzi jednotlivcom a spoločnosťou, človek sa blíži k Bohu skrze svojich spolubratov a spoločnosť je hybnou silou, vedúcou tiež k Bohu".

V r. 1969 na medzinárodnom zjazde bola odhlasovaná rezolúcia, ktorá zavazovala všetkých členov Genu k úsiliu o prekonanie príčin sociálnych, národnostných a medzinárodných nespravodlivostí. Jeden člen - marxista k tomu podotkol: "Keď som vstupil do Mariapole bol to pre mňa šok a priviedol ma k obráteniu. Spolunažívaním s opravdivými kresťanmi som pochopil, ale ešte viac vnútorne pocítil, že i ja sa usilujem o rovnaký cieľ, že mám s nimi spoločný ideál. Len on môže dodať pravú cenu ľudskému životu a vzájomnému spolužitiu".

AVE MARIAPOLI

1. Ave Mariapoli, ty si tá túžba
po svetle svetiel, krásny pútnikov sen,
o ktorom spieva vždy, keď viera v cieľ
skúšaná býva pre lásky trpké.

ref. Vtedy si spievam: treba ísť stále vpred,
mať oči čistá, ako máš ty,
keď prídeš svätá a s kúziom v srdci,
zase ti ktosi povie dnes:
Ježiš je tu, Ježiš je tu, Ježiš je tu.

2. Ale láske bolí, keď si tu tak sám,
bez bratov sestier.
Smútok aj nebo má, keď duša blúdi,
nieto v nej už mier,
nadišli chvíle pre kríže ťažké.

ref.....

V Ý P I S K Y
Z P R Á V N Ý C H P R E D P I S Ů A I N Š T R U K C Í

sanizdat.sk

Trestný zákon

č. 113/1973 Zb. úplné znenie tr. zák. č. 140/61Zb
s doplnkami a zmenami do 25.4.1973 č. 45/73 Zb.

§ 174 KRIVÉ OBVIENIE

1/ Kto iného krivo obviní z trestného činu v úmysle privediť jeho trestné stíhanie, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

2/ odňatím slobody na 3-6 rokov sa páchateľ potrestá, ak spôsobí /týmto/ činom značnú škodu...

§ 175 KRIVÉ VÝPOVEDĽ A NEPRAVIVÍ ZNALCKÝ POSUDOK

1/ Kto ako svedok, znalec alebo tlmočník pred súdom alebo vyšetrovateľom - pokiaľ konajú vyšetrovanie alebo vyhľadávanie alebo objasňovanie podľa Trestného poriadku, alebo pred štátnym notárom pokiaľ vykonáva rozhodovacia činnosť

a/ uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo

b/ takú okolnosť zamlčí,

potrestá sa odňatím slobody až na tri roky, alebo nápravnými opatreniami

§ 176 NARUSIL DOZORU NAD CIRKVA MI

Kto v úmysle narúša alebo sťažovať výkon štátneho dozoru nad cirkvou, alebo náboženskou spoločnosťou poruší ustanovenie zákona o hospodárení zabezpečení cirkví a náboženských spoločností, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

Fozn. zmien sa tu zákon č. 218/1949 Zb. a vykonávacie nariadenie č. 219/1949 Zb., č. 220/1949 Zb.,

č. 221/1949 Zb., č. 222/1949 Zb. č. 223/1949 Zb.

§ 236 OBMEDZOVANIE SLOBODY VYZNANIA

Kto nasillim, hrozbou nasillia alebo hrozbou inej
čakkej ujmy

- a/ máti iného na účasť na náboženstvom úkone,
- b/ zaručuje iného bez oprávnenia od takej účasti
- c/ alebo iného v užívani slobody vyznania iného kžár
bráni, potrece sa odstatím slobody až na jeden rok
alebo nápravným opatrením

Ústava ČSSR z 11.7.1960

čl. 17

1. Všetci občania a všetky štátne a spoločenské
organizácie sa pri každom svojom konaní spravujú
právnym poriadkom socialistického štátu a dbajú
o jeho uplatnenie socialistickej zákonnosti v ži-
voto spoločnosti.

čl. 20

1. Všetci občania majú rovnaké práva a rovnaké
povinnosti.

4. Spoločnosť pracujúcich zabezpečuje rovnopráv-
nosť občanov vytváraním rovnakých možností a rov-
nakých príležitostí vo všetkých oblastiach života
spoločnosti.

čl. 28

1. V súlade so záujmami pracujúceho ľudu sa
všetkým občanom zaručuje sloboda prejavu vo všet-
kých oblastiach života spoločnosti, najmä sloboda
slova a tlače. Tieto slobody využívajú občania
tak v záujme rozvoja svojej osobnosti a svojho

a ~~svojho~~ tvorivého úsillia, ako aj uplatňovania
svojej aktívnej účasti na správe štátu a na hospo-
dárskej a kultúrnej výstavky krajiny. S tým istým
cieľom sa zaručuje sloboda zhromažďovania a slob-
boda pošličených spriedov a manifestácií.

Čl. 29

Občania a organizácie majú právo obracať sa na zastupiteľské zbory a na ostatné štátne orgány s návrhmi, podnetmi a sťažnosťami. Štátne orgány sú povinné ich neopovedne a včas vyhovovať.

Čl. 31

Neodtlačiteľnosť obydlia, listové tajomstvo, a tajomstvo dopravných správ, ako aj sloboda pobytu sú zaručené.

Čl. 32

1. Sloboda vyznania je zaručená. Každý môže vyznávať akúkoľvek náboženskú vieru, alebo byť bez vyznania, ako aj vykonávať náboženské úkony, pokiaľ to nie je v rozpore so zákonom.

2. Náboženská vieru alebo presvedčenie nemôžu byť dôvodom na to, aby niekto odmietal plniť občiansku povinnosť, ktorá mu je uložená zákonom.

Dotatné dôležité paragrafy z Tretejho zákona:

- § 235 - vydieranie,
- § 237 - Útlak
- § 259 - Genocídium,

Dotatné dôležité články z Ústavy USA:

Čl. 19, 24, 30, 38, 39, 37.

Zákon 217. 218/49 Zb.

Ze dne 14. října 1949, která se zřizuje státní úrad pro věci církevní.

219.

Vládní nařízení

ze dne 13. října 1949 o hospodářském zabezpečení církve římskokatolické státem.

§ 1

1. Duchovní jsou zaměstnanci církve.
2. Osobní požitky duchovních poskytuje stát, pokud s jeho souhlasem působí v duchovní správě, církevní administrativa ne bo v ústavách pro výchovu duchovních.

§ 5

1. Za místa zřízená se státním souhlasem se považují ta místa, která státní úrad pro věci církevní po slyšení příslušného církevního orgánu za taková prohlásí.

§ 7

1. Na místa zřízená se státním souhlasem mohou býti ustanoveni s osobní požitky podle tohoto nařízení mohou pobíratí jen duchovní, kteří jsou československými státními občany, státně spolehliví, bezúhonní.

§ 16

1. Jakákoliv duchovenskou činnost mohou vykonávatí světští i řeholní duchovní jen se státním souhlasem.

§ 17

1. Každé ustanovení, volba, jmenování duchovního na místo zřízené se státním souhlasem vyžaduje předchozí souhlas státu.

§ 18

1. Ustanovení duchovního bez předchozího státního souhlasu má za následek, že se duchovnímu nedostane osobních požitků a místo se považuje za uprázdněné.

2. Rozbude - li duchovní způsobilosti pro ustanovení ve smyslu § 7 odst.1, projedná orgán příslušný podle § 17 odst.2. případ s příslušným církevním orgánem, nebude - li do 14 dnů sjednání náprava, požádá, aby příslušný církevní orgán duchovního odstranil a rozhodne současně, nemá - li být duchovním zastavena výplata osobních požitků.

3. Uprázdňené místa jest obsadit nejdříve do 30 dnů, po uplynutí této lhůty může učinit stát opatření potřebná k zajištění řádného chodu duchovní správy... výjimečně se může povolit prodloužení této lhůty.

§ 19

1. Předpokladem výkonu duchovenské činnosti je složení slibu věrnosti Československé republice.

2. Slib zní: "slibuji na svou čest a svědomí, že budu věren Československé republice a jejímu lidovědemokratickému zřízení a že nepodniknu nic co by bylo proti jejímu zájmu, bezpečnosti a celistvosti. Budu jako občan lidovědemokratického státu plnit svedomite povinnosti, jež vyplývají z mého postavení a vynasádku se podle svých sil podporovat budovatelské usilí směřující k blaha lidu."

§ 22

1. Stát hraje církvi různé věcné náklady a náklady na obstarávání prací osobami, které nejsou duchovními.

3. Do příjmu se započítava výnos veškerého nemovitého i movitého církevního majetku bez rozdílu, zda dispozice sloužil k úhrade nákladů osobních nebo veřejných, dále výnos všech majetkových práv, jakož i sbírky, dary, dědictví, odkazy a veškeré příjmy a výjizkou poplatků štolových.

Stát dozírá na církevní majetek tím, že skouma církevní hospodárení a vyhrazuje si předchozí schválení všech důležitých majetkové právních jednání, týkajících se tohoto majetku. Výkon působnosti jednotlivých orgánů upraví Státní úřad pro věci církevní.

Ostatné důležité paragrafy:

§§ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14,
15, 20, 21, 23, 24, 29, 30, 31, 33.

Z á k o n

č. 148/1973 o trestnom konaní súdnom / Trestný poriadok / - Výpisok

Úplné znenie zákona č. 141 Zb. z 29. novembra 1961 o trestnom konaní súdnom / Trestný poriadok / so zmenami a doplnkami.

§ 33 PRÁVA OBVIENENÉHO

1. Obvinený má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mukladú za vinu a k dôkazom o nich, uvádzať okolnosti a dôkazy sčúšiacce na jeho obhajoba, robiť návrhy a podávať opravné prostriedky, má právo zvolit' si obhájcu a s ním sa radit'. Aj je vo väzbe, môže s obhajcom hovorit' bez prítomnosti tretej osoby...

2. Všetky orgány činné v trestnom konaní sú povinné vždy obvineného o jeho práve poučiť a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

§ 37 ZVOLENÝ OBHÁJCA

2. Obvinený si môže namiesto obhájcu, ktorý ma bol ustanovený alebo osoba na to oprávnenou zvolený, zvolit' iného obhájcu.

§ 56 PODPISOVANIE ZÁPISNICE

1. Ak odmietne vylisčovaný alebo iná osoba pribrať k úkona zápisnicu podpísať, uvedie sa to v zápisnici s poznámenaním dôvodu odmietnutia.

§ 59 PODANIE

1. Podanie sa posudzaje vždy podľa svojho obsahu, aj keď je nesprávne označené. Možno ho urobiť písomne, ústne do zápisnice, telegraficky alebo ďalekopisom.

§ 65 NAZERANIE DO SPISOV

1. Obvinený, poškodený a zúčastnená osoba, ich obhájcovia a splnomocnenci, ako aj spoločenský obhájca a spoločenský obžalobca majú právo nazerať

do spisov, s výnimkou zápisnice o hlasovaní a robiť si výpisky a poznámky.

2. V prípadnom konaní môže prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán nazretie do spisu zo závažných dôvodov odoprieť... Nazretie do spisu nemožno odoprieť obvinenému a obhajcovi, ak sa už prišlo k obznamenaniu obvineného a výsledkami vyšetrovania a ak ide o vyhľadávanie, len čo boli obvinení a jeho obhajca upozornení na možnosť preštudovať spisy. / § 169 píam. b./.

3. Tomu, kto mal právo byť pri úkone prítomný nemôže sa odoprieť nazretie do zápisnice o takom úkone.

§ 66 PORIADKOVÁ POKUTA

1. Kto napriek predchádzajúcej napomenutiu ruší konanie alebo sa voči súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi, vyhľadávaciemu orgánu, alebo orgánu konajúcu objasňovanie správe urážlivo alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne príkaz daný mu podľa tohto zákona, toho môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo vyhľadávací orgán, v objasňovaní orgán konajúci objasňovanie, potrestať poriadkovou pokutou do 500 Kčs. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 79 ODĽATIE VECI

6. Osobe, ktorá vec vydala alebo ktorej bola vec odňatá, vydá orgán, ktorý úkon vykonal, hneď písomné potvrdenie o prevzatí veci alebo odpis zápisnice.

§ 85 VÝKON PREHLIADKY

1. Orgán vykonávajúci domovú prehliadku je povinný umožniť osobe, u ktorej sa prehliadka vykonáva, alebo niektorému domácnému členovi jej domácnosti dôstojnosť pri prehliadke. O práve účasti pri prehliadke je povinný tieto osoby poučiť.

2. K výkonu domovej a osobnej prehliadky treba pribrať osobu, ktorá nie je na veci zúčastnená. Orgán vykonávajúci prehliadku sa preukáže svojím oprávnením.

4. Osoba, u ktorej bola prehliadka vykonaná, vydá orgán, ktorý ju vykonal, hneď, a ak to nie je možné, najneskôršie do 48 hodín po nej písomné potvrdenie o jej výsledku, ako aj o prevzatí vecí, ktoré boli pri prehliadke vydané alebo odané, alebo odpis zápisnice.

§ 91 VÝSLUCH OBVIENENÉHO

1. Výsluch obvineného sa vykonáva tak, aby poskytoval, pokiaľ možno, úplný a jasný obraz o skutočnostiach dôležitých pre trestné konanie. K výpovedi alebo k priznaniu nesmie byť obvinený nijakým spôsobom donucovaný a pri výsluchu treba rešpektovať jeho osobnosť. Priznanie obvineného nezabavuje orgány činné v trestnom konaní povinnosti preskúmať a všetkými dosiahnuteľnými dôkazmi overiť všetky okolnosti prípadu.

§ 92

→. Obvinenému môžu sa kladť otázky na doplnenie výpovede alebo na odstránenie neúplnosti, nejasnosti a rozporov. Otázky musia sa kladť jasne a zrozumiteľne, bez predtierania klamlivých a nepravdivých okolností, nesmie sa v nich naznačovať, ako na ne odpovedať.

§ 93

3. Ak to treba na zistenie pravosti rukopisu, môže byť obvinený vyzvaný, aby napísal potrebný počet slov, k tomu však nesmie byť nijakým spôsobom donucovaný. Obvinený je však povinný vždy strpieť skony potrebné na to, aby sa zistila jeho totožnosť.

§ 95

1. Výpoveď obvineného sa do zápisnice zapisuje spravidla podľa diktátu vyslúchajúceho, v priamej reči a pokiaľ možno doslova.

2. Ak najde o zápisnicu o hlavnom pojednávaní alebo o verejnom zasadaní, musí byť zápisnica po skončení výsluchu obvinenému predložená na prečítanie, alebo ak o tom požiada, prečítaná, obvinený má právo žiadať, aby bola zápisnica doplnená alebo aby v nej boli vykonané opravy v súlade s jeho výpoveďou. O tomto práve treba obvineného poučiť.

§ 97 POVINNOSŤ SVEČIŤ

Kazdy je povinný na predvolanie sa ustanoviť a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatelovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie.

§ 98 PREDVOLANIE A PREDVEDENIE

Ak sa svedok, hoci bol riadne predvolaný, bez dostatočného ospravedlnenia neustanoví, môže byť predvedený. Na to a na iné následky neustanovenia sa /§ 66/ musí byť svedok v predvolaní upozornený.

§ 100 PRÁVO ODOPRIEŤ VÝPOVEĎ

2. Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spochybnil nebezpečenstvo trestného stíhania seba, svojmu príbuznému v priamom pokolení.

§ 101 VĚTU H SVEDKA

1. Pred výsluchom svedka treba vždy zistiť jeho totožnosť, jeho pomer k obvinenému, poučiť ho o práve odoprieť výpoveď a ak treba, aj o zákaze výsluchu, ako aj o tom, že je povinný vypovedať úplnú pravdu a nič nezamlčať. Keď musí byť poučený o významu svedeckej výpovede z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede. Ak je ako svedok vyslúchaná osoba mladšia ako 15 rokov, treba ju poučiť primerane na jej vek.

3. Svedkovi sa môžu kladť otázky na doplnenie výpovede alebo na odstránenie neúplnosti, nejasnosti a rozporov. Svedkovi nemá sa kladť otázky,

v ktorých by boli obsiahnuté okolnosti, ktoré sa majú zistiť už z jeho výpovede.

§ 114 PREHLIADKA TELA A INÉ ÚKONY

1. Prehliadke tela je povinný sa podrobiť každý, ak nevyhnutne treba zistiť, či sú na jeho tele stopy alebo nádeľsky trestného činu. Ak prehliadku tela nerobí lekár, môže ju vykonať len osoba toho istého pohlavia.

§ 116 VYŠETROVANIE DUŠEVNÉHO STAVU

1. Ak treba vyšetriť duševný stav obvineného, priborá sa k tomu vždy dvaja znalci z oboru psychiatrie.

2. Ak nemožno duševný stav vyšetriť inak, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo vyšetrovateľ so súhlasom prokurátora nariadiť, aby osoba obvinená z trestného činu bola pozorovaná v zdravotníckom ústave, alebo ak je obvinený vo väzbe, aj v osobitných oddeleniach nápravného zariadenia. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 141 PRÍPUSTNOSŤ A ÚČINOK

1. Opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

2. Sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie vyšetrovateľa alebo vyhľadávacieho orgánu. Uznesenie súdu a prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, kde je zákon výslovnou prípadne a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni. Proti uzneseniu generálneho prokurátora a najvyššieho súdu sťažnosť nie je prípustná.

§ 156 POSTUP PRED ZAČATÍM TRESTNÉHO STÍHANIA

1. Prokurátor, vyšetrovateľ a vyhľadávaci orgán sú povinní prijímať oznámenia o trestných činoch a čo najrychlejšie ich vybavovať, pričom

sú povinní použiť označovateľa o zodpovednosti za vedomé nepravdivé údaje a najneskôr do jedného mesiaca od oznámenia upovedomiť o urobenej opotrebnosti.

§ 160 VÝKON VÄZBY

2. Vo väzbe je obvinený podrobený len tým obmedzeniam, ktoré sú potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného konania.

4. Prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva väzba, dozerá na jej výkon.

ostatné dôležité paragrafy:

§§ 1, 2, 9, 20, 30, 31, 32, 35, 36, 41, 42, 55, 59, 68, 70, 71, 75, 76, 78, 82, 83, 86, 89, 102, 103, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 116, 117, 118, 142, 160, 161, 163, 164, 165, 166, 167, 169, 174, 179/a, b, d.

Funkcionárom KSČ
o postoji k náboženstvu

K.Marx - F.Engels: Spisy, zv.1., Praha 1957,
str. 387:

„Právo byť nábožným, a to ľubovoľne nábožným, právo vykonávať kult svojho zvláštneho náboženstva sa počíta výslovne medzi ľudské práva. Privilégium viery je všeobecné ľudské právo.“

V.I.Lenin: Spisy, zv.6. Bratislava, 1957 str.353:

„Sociálni demokrati žiadajú ďalej, aby každý mal úplné práva vyznávať akúkoľvek vieru celkom slobodne. Len v Rusku a v Turecku spomedzi európskych štátov ostali ešte hanebné zákony proti ľuďom inej nepravoslávnej viery, proti rozkolníkom, sektárom a Židom. Tieto zákony buď priamo zakazujú určitú vieru, alebo ju zakazujú rozširovať, alebo ľuďi určitej viery zbavujú niektorých práv. Všetky tieto zákony sú najnespravodlivejšie, najnásilníckejšie a najhanebnejšie. Každý musí môcť úplne slobodne nielen vyznávať akúkoľvek vieru, ale aj rozširovať akúkoľvek vieru a meniť vieru. Ani jeden úradník nesmie mať ani len právo pýtať sa niekoho, akého je vierovyznaním; to je vec svedomia a nikto sa do toho nesmie miešať“

ViI.Lenin: O náboženstve. Bratislava, 1959, str.8:

„Robiť nejaké rozdiely medzi občanmi, pokiaľ ide o ich práva v súvislosti s náboženským vyznaním je úplne neprípustné. Z oficiálnych dokumentov treba bezpodmienečne odstrániť akúkoľvek zmienku o vierovyznaní občanov.“

Problémy svetonázorovej výchovy. Zborník, Bratislava: 1972, str. 186:

!Aj dnes, ako sa zdôrazňuje v dokumentoch XIV. zjazdu KSČ, otázkou zásadného významu je získať pre uskutočnenie politiky komunistickej

strany najširšie vrstvy pracujúcich a prehľovať jednotu strany a ľudu. To podčiarkuje závažnosť správneho realizovania marxistických zásad o vzťahu komunistickej strany a štátu k veriacim v zmysle socialistickej ústavy a zákonných noriem."

Funkcionárom a aktivistám - Národní fronty.

Praha, 1972, str. 26:

"Napriek tomu, že ústredný výbor KSČ už niekoľkokrát zdôraznil a vysvetlil, že strana nepovažuje nábožensky veriaceho človeka za svojho nepriateľa, že akékoľvek snahy vyvolávať v súčasnom období atmosféru prenasledovania náboženstva sú nielen protiústavné a protimarxistické, ale priamo škodlivé."

Nová mysl. Teoretický a politický časopis ÚV KSČ 1972, č.1, str. 114:

"Vo vzťahu k socialisticému štátu, ktorý zjednocuje všetkých občanov nezávisle na ich náboženskom presvedčení, je náboženstvo chápané predovšetkým ako súkromná záležitosť, vec svedomia a slobodného rozhodovania každého občana. Cirkvi tak predstavujú určité vzájomné spoločenstvo veriacich, ktorú sú pracujúcimi občanmi socialistickeho štátu so všetkými právmi a povinnosťami. Marxisticko-leninská teória zdôrazňuje, že štát sa musí snažiť o spoluprácu všetkých občanov bez rozdielu ich náboženského presvedčenia. Súčasne sa má zabezpečiť p r á v o občana na rešpektovanie jeho náboženského cítenia a vytvárať podmienky pre uspokojovanie tohto cítenia."

Nová mysl. 1972, č.1, str. 114:

"... štátne evidencie náboženského vyznania boli u nás zrušené už v roku 1954; či sa občan považuje za veriaceho či neveriaceho, je to čiste jeho súkromná záležitosť, ktorú nemôže si uvádzať ani v nijakom osobnom dotazníku."

Funkcionárům ... str.24

„Situácia je o to zložitejšia a náročnejšia, že náboženské prežitky sú súčasťou svetového názoru širokých mas ..., ktoré sa obetavo podieľajú na budovaní socializmu. To nie sú triedni nepriatelia, ale tvorcovia súčasnej spoločnosti.“

Problémy svetonázorovej výchovy, str. 184

„Základom nášho chápania je platforma socialistického zriadenia a stredobodom je pracujúci človek, ktorého predovšetkým občianske a nie náboženské záujmy sú u hľadiska štátu prvoradá a rozhodujúce.“

L.A.Filipov: O bojovnom materializme a ateizme, v prekl., Problémy ateizmu a úlohy filozofie. Nové slovo, XIV. č.34, 24.8.72, str. 12:

„Určitý, hoci aj dočasný a čiastkový rozkol medzi veriacimi a neveriacimi, a to, že ateista nechápe vnútorné motívy konania a presvedčenia veriaceho, môže priviesť k uplatneniu nesprávnychmetód ateistickej propagandy, ku troju legiend a protispoločenských činoch alebo deformovanej psychike ako charakteristických črt takmer každého veriaceho atď.“

Vybrané články Ú s t a v y Č S S R

- čl. 20: /1/ Všetci občania majú rovnaké práva a rovnaké povinnosti
/ 4/ Spoločnosť pracujúcich zabezpečuje rovnoprávnosť občanov vytváraním rovnakých možností a rovnakých príležitostí vo všetkých oblastiach života spoločnosti.

čl.30: /1/ Nedotknuteľnosť osoby je zaručená. Nikoho nemožno stíhať ako obvineného inak než zo zýkonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon. Nikoho nemožno vziať do väzby okrem prípadov zákonom ustanovených a na základe rozhodnutia súdu alebo prokurátora.

/2/ Tresty možno ukladať len na základe zákona.

čl.32: /1/ Sloboda vyznania je zaručená. Každý môže vyznávať akúkoľvek náboženskú vieru, alebo byť bez vyznania, aj vykonávať náboženské úkony, pokiaľ to nie je v rozpore so zákonom.

čl.97: /1/Súdy a prokuratúra chránia socialistický štát, jeho spoločenské zriadenie i práva a oprávnené záujmy občanov a organizácií ~~sexzákonnax~~ pracujúceho ľudu.

T r e s t n ý z á k o n

§ 236 - obmedzovanie slobody vyznania: Kto násilím, hrozbou násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy a/ núti iného na účasť na náboženskom úkone, b/ zdržuje iného bez oprávnenia od takej účasti, c/alebo inému v užívaní slobody vyznania i náč bráni, potresce sa odňatím slobody až na 1 rok alebo nápravným opatrením.

Vládne užnesenie z 27. júla 1954: ruší akékoľvek evidencie náboženského vyznania; vysťahopovanie z cirkvi a vyplňovanie dokladov o náboženskom vyznaní v úradných dokladoch, formulároch a dotazníkoch. /Jozef Oravec: Vzťah strany a štátu k cirkvám a náboženstvu, Soc. akadémia SSR 1974/

Všeobecná deklarácia ľudských práv
/prijatá 10.12.1948 - aj ČSSR/

- čl. 18: Každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženstva; toto právo zahrňuje v sebe i slobodu meniť svoje náboženstvo, alebo vieru, ako aj slobodu prejavovať svoje náboženstvo alebo vieru sám, alebo spoločne s inými, či už verejne, alebo súkromne, vyučovaní, prevádzaním náboženských úkonov, bohoslužbou a zachovávaním obradov.
- čl. 19.: Každý má právo na slobodu presvedčenia a prejavu; toto právo neprípúšťa, aby niekto trpel ujmu pre svoje presvedčenie a zahrňuje právo vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie a myšlienky akýmikoľvek prostriedkami a bez ohľadu na hranice.

Kardinal Trochta - mučeník.

Za onoho času povedal Ježiš svojím učeníkom: Ak Ma niekto chce nasledovať, nech zaprie sám seba a vezme svoj kríž a nasledujem Ma. Lebo, kto chce zachrániť svoj život, stratí ho, ale kto obetuje svoj život pre mňa, ten ho opäť nájde. Čo prospeje človeku, keď by aj celý svet získal, ale na svojej duši škodu utrpel? Pretože Syn človeka príde s majestátom svojho Otca spolu s anjeli: a potom odmení každého jednotlivca podľa jeho skutkov /Matej 16,24-27/

Kardinal Trochta sa narodil 26.3.1905. Vstúpil k saleziánom a v r. 1932 bol vysvätený za kňaza. Ako mladý rehoľný otec sa venoval opustenej mládeži. V r.1942 ho nemci uväznili a inetrovali v Dachau. Po vojne sa vrátil do CSR a stal sa v r.1947 biskupom v Litoměřiciach.

Po r.1948 boli kláštory rozpustané, katolícky majetok zhabaný, kňazi, duchovní a veriaci zatváraní. V r.1949 dali arcibiskups kardinala Berana do domáceho väzenia.

Biskup Trochta sa choval politicky zdržanlivo, ale evanjelium hlásal bez strachu. V r.1951 ho uväznili a 3 roky ho polícia vypočúvala. Neskor nazval toto obdobie za najplodnejšie vo svojom živote. V r.1954 ho pre velezradu a špionáž v prospech Vatikánu odsúdili na 25 rokov nútených prác.

Tak začalo jeho dlhé putovanie po koncentračných táborech. Občas pracoval ako záhradník, alebo poľnohospodár, najviac však ako murár. Väzde mu dávali najťažšiu prácu. Jeho zdravie sa poslabovalo. Postihnutý TBC poukázali ho do sanatória. Predčasne bol opäť prinútený pracovať, čoskoro však dostal infekciu. Koncom r.1960 bol na covedenie prepustený. V januári 1961 písal sme v "Echo lásky": pred niekoľkými mesiacmi bol prepustený biskup z Litoměřic z väzenia. Musel žiť ako laik a nedevoľili mu ani za zavretými dverami celbrovať.

Vylúčili ho zo sociálneho príspevku pri nemoci a nezamestnanosti. Keďže sa nikto neodvážil ho zamestnať, žil z hladovej mzdy pomocného robotníka. Je to chorý a zlomený človek, je páriom v komunističej spoločnosti. Raz šiel vo svojom poškodenom robotníckom šate k sv. prijímaniu. Niektorí veriaci ho spoznali. V kostole nastal rozruch: Pozrite na nášho biskupa, aký je chorý a biedny. Spontánne priniesli živobytie a ošatenie do chudobného príbytku biskupa. Z tohto dôvodu sa koncom r. 1960 dostal späť do väzenia.

V r. 1966 bol v dôsledku svedčenia sa opäť prepustený ale prinútený na nútený pobyt v konfiškovanom kláštore Radvanov, kde spolu s inými biskupmi a prelátmí bol pod prísny dohľadom.

V r. 1968 nastalo "pražské jaro" v krajine. Vyslali sme nášho spolupracovníka, ktorý napísal: Magr. Trochtu som stretol v Prahe pri jednom robotníckom kňazovi. Nieko zvonil a kňazova sestra otvorila dvere. Starší ohnutý človek vstúpil do manzardky. Podľa napätia som cítil, že sa stane čosi memoriadneho. Keď žena starostlivo uzavrela dvere, poklekla a pobožkala mu ruku. Kňaz mi zašepkal: "biskup Trochta". Nemal ani kríž, ani prsteň, mal obľechený tmavý oblek a uzavretý plášť. Mal veľké a mozolnaté ruky, skotí, čo denne ťažko pracujú. Počas Dubčeka bol rehabilitovaný a mohol s mnohými obmedzeniami vykonávať svoj biskupský úrad v Litoměřiciach. Po smrti kardinála Berana /1969/ ho pápež vymenoval potajomky za kardinála. Až po skončení dlhožročného vyjednávanía s Vatikánom, ktoré skončilo sklamaním bolo jeho menovanie uverejnené 5.3.1973. Pomsta pražských komunistov nenechala na seba dlho čakať.

V dôsledku administratívnych opatrení a vďaka slabosti alebo kolaborácii nových biskupov, ktorí patrili k hnutiu mierových kňazov sa uskutočnila likvidácia Cirkvi v urýchlenom tempe. Kardinál Trochta bol poslednou prekážkou.

Bol poukázaný do pražskej nemocnice na Bulovke na vykonanie operácií očí, kde v štvorpostelovej izbe nemal možnosť doverne hovoriť s kňazmi, ktorí ho navštívili. V dôsledku srdečnej choroby mohol byť lokálne umrtný. Operácia, ktorá bola mátku sa ^{musela} 3x zopakovať a nezdarila sa. Poloslepý sa vrátil kardinál de Litoměřic.

5.4.1974 ho navštívili štátni cirkevní referenti okresu Děčín vedení Dlabalom. Ktorý mal za úkol prinútiť kardinála, aby odstránil saleziánskych duchovných z diecézy a nahradil ich skupinou spoľahlivých diecéznych kňazov, alebo saleziánov suspendovať. Kardinál sa zdráhal. Ako sme sa dozvedeli mal údajne Dlabal smrteľne chorého kardinála hrubým spôsobom okrozovať: "Ty starý, ja ti nohy odseknem, ak nevyženieš tú saleziánsku bandu." Rozhovor trval od 11 hod. predpoludnia do 5 hod. popoludní. Kardinál nepustil a vyčerpaný sa utiahol do spálne. Nasledujúce ráno ho našli v bezvedomí. Po niekoľkých hodinách sa mu vedomie vrátilo a prijal sviatosťti umierajúcich. O 3 hodine popoludní zomrel. Stalo sa tak 6.4.1974. Národ ho považuje za martýra.

Vláda vyslala na pohreb 5-člennú štátnu delegáciu, medzi nimi i referenta Dlabala. Vrah spevádzal svoju obať až po hrob....Prídu však dni, kedy pravda s veľkou istotou navštíví opäť tých, čo ho sužovali. Títo budú bez seba a s veľkou obavou vraviť: Toto je ten, čo sme ho volakedy vysmievali a tupili. My blázní, považovali sme jeho život za bláznovstvo a jeho koniec za nečestný. Hľa ako je teraz pripočítaný k synom Božím a má svoj podiel medzi svätými.